

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Гуманітарно-педагогічний факультет

Кафедра технологічної та професійної освіти і декоративного мистецтва

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

Розроблення засобів письмового інструктування для уроків технологій у

старших класах під час вивчення навчального модуля

«Техніки декоративно-ужиткового мистецтва»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Галузь знань – 01 Освіта /Педагогіка

Спеціальність – 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)

Предметна спеціальність – 014.10 Середня освіта (Технології)

Освітньо-професійна програма – Середня освіта. Технології та інформатика

КвРСОТ.024047.01.05.ПЗ

Виконав: студент 2 курсу

група СОТм-24-1

Підпис

Вікторія КОВАЛЬЧУК

Керівник канд. пед. наук, доцент

Підпис

Вікторія ХРЕНОВА

Нормоконтролер

Підпис

Олена МІЩЕНКО

До захисту допускаю

Завідувач кафедри

технологічної та професійної освіти

і декоративного мистецтва

Підпис

Олена САМБОРСЬКА

12 грудня 2025р.

Хмельницький 2025

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет – *Гуманітарно-педагогічний*

Кафедра – *Технологічної та професійної освіти і декоративного мистецтва*

Рівень вищої освіти – *другий (магістерський)*

Галузь знань – *01 Освіта/Педагогіка*

Спеціальність – *014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)*

Предметна спеціальність – *014.10 Середня освіта (Технології)*

Освітньо-професійна програма – *Середня освіта. Технології та інформатика*

Затверджую

Завідувач кафедри технологічної та професійної освіти і декоративного мистецтва

Олена САМБОРСЬКА

Підпис

Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

01 09

2025 р.

ЗАВДАННЯ

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ

Ковальчук Вікторія Василівна

(Прізвище, ім'я, по батькові здобувача освіти)

1. Тема кваліфікаційної роботи Розроблення засобів письмового інструктування для уроків технологій у старших класах з навчального модуля «Техніки декоративно-ужиткового мистецтва»

Керівник роботи канд. пед. наук, доцент Хренова Вікторія Валеріївна

Затверджено наказом ректора університету від 25.08.2025 р. №65, додаток 1

2. Термін подання здобувачем роботи на кафедру 22.12.2025 р.

3. Вихідні дані до роботи навчальна програма закладів загальної середньої освіти. Технології. 10-11 класи.

4. Зміст пояснювальної записки письмове інструктування як актуальна педагогічна проблема в системі сучасної освіти. Інтенсифікація навчальної діяльності здобувачів освіти засобами письмового інструктування. Аналіз практичного досвіду використання письмового інструктування в закладах загальної середньої освіти. Методичні вимоги до розроблення засобів письмового інструктування для уроків технологій у старших класах. (модуль «Техніки декоративно-ужиткового мистецтва»).

5. Перелік графічного матеріалу немає

29 грудня 2025 р.

Вікторія КОВАЛЬЧУК

6. Консультанти розділів дипломного проєкту (роботи)

Етапи роботи	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв
<i>Перевірка академічного тексту спеціалізованими програмними засобами</i>	Герніченко І.І.		
<i>Нормоконтроль</i>	Мищенко О.В.		

7. Дата видачі завдання 01.09.2025

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назва розділу кваліфікаційної роботи	Терміни виконання	Примітка
1	<i>Вступ</i>	16.11.2025	<i>виконано</i>
2	<i>1 розділ</i>	20.11.2025	<i>виконано</i>
3	<i>2 розділ</i>	22.11.2025	<i>виконано</i>
4	<i>Висновки, перелік посилань</i>	23.11.2025	<i>виконано</i>
5	<i>Попередній захист</i>	24.11-25.11.2025	<i>виконано</i>
6	<i>Нормоконтроль</i>	26.11-04.12.2025	<i>виконано</i>
7	<i>Перевірка академічного тексту спеціалізованими програмними засобами</i>	05.12-09.12.2025	<i>виконано</i>
8	<i>Рецензування</i>	12.12-18.12.2025	<i>виконано</i>
9	<i>Захист</i>	23-24.12.2025	<i>виконано</i>

Здобувачка

(підпис)Вікторія КОВАЛЬЧУК
Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Керівник кваліфікаційної роботи

(підпис)Вікторія ХРЕНОВА
Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

АНОТАЦІЯ

Кваліфікаційна робота на тему «Розроблення засобів письмового інструктування для уроків технологій у старших класах з навчального модуля «Техніки декоративно-ужиткового мистецтва» присвячена дослідженню методичних аспектів використання письмових інструкцій у навчальному процесі та розробці ефективних засобів інструктування для формування технологічних знань, умінь і навичок учнів.

Актуальність теми обумовлена необхідністю підвищення якості практичної підготовки школярів, створення умов для самостійної роботи та розвитку навичок технологічного мислення, планування та контролю власної діяльності.

Мета дослідження є створення системи письмових інструкцій, що забезпечить поетапність виконання практичних завдань, сприяють формуванню предметних і ключових компетентностей у галузі декоративно-ужиткового мистецтва та підтримують ефективну організацію навчально-пізнавальну діяльності учнів старших класів. Обґрунтовано значущість інструкційних карт у процесі технологічної підготовки школярів. Практична цінність дослідження полягає у можливості впровадження розроблених письмових інструкцій у навчальний процес, що підвищує результативність засвоєння технологічних знань, формує навички самостійності та рефлексії, а також надає педагогам інструменти для раціональної організації знань з декоративно-ужиткового мистецтва.

Отримані результати можуть бути використані вчителями технологій, методистами, керівниками гуртків, а також під час створення навчально-методичних матеріалів і розробки освітніх програм, що передбачають застосування письмового інструктування у вивченні технік декоративно-ужиткового мистецтва.

Кваліфікаційна робота складає 78 сторінок основного тексту, 11 таблиць, 21 рисунок та літературних джерел в кількості 40.

20 грудня 2025 р.

Вікторія КОВАЛЬЧУК

ЗМІСТ

	С.
Вступ.....	7
1 Теоретичні засади використання засобів письмового інструктування в освітньому процесі.....	10
1.1 Використання засобів письмового інструктування в освітньому процесі як педагогічна проблема.....	10
1.2 Інтенсифікація освітнього процесу засобами письмового інструктування.....	20
1.3 Досвід використання засобів письмового інструктування в освітньому процесі в закладах загальної середньої освіти.....	29
2 Практична реалізація засобів письмового інструктування під час вивчення навчального модуля «техніки декоративно-ужиткового мистецтва».....	37
2.1 Вимоги до розроблення засобів письмового інструктування для уроків технологій в старших класах з навчального модуля «Техніки декоративно-ужиткового мистецтва».....	37
2.2 Комплект засобів письмового інструктування для організації освітнього процесу на уроках технологій в старших класах під час вивчення навчального модуля «Техніки декоративно-ужиткового мистецтва».....	47
2.3 Хід та результати дослідження.....	72
Висновки.....	84
Перелік джерел посилання.....	86
Додаток А Інструкційна карта на виготовлення міні-килимка в техніці ткацтво.....	91
Додаток Б Інструкційна карта на виготовлення Силянки в техніці бісероплетіння.....	96

Додаток В Інструкційна карта на виготовлення «Патріотичне кільце» в техніці бісероплетіння.....	101
Додаток Г Інструкційна карта на в'язання спицями Пов'язки на голову...	105
Додаток Д Інструкційна карта на в'язання гачком Підставки для кружок...	108
Додаток Е Інструкційна карта на виготовлення Писанки сірником (Лемківська).....	111
Додаток Є Інструкційна карта на виготовлення Підготовка яйця до розпису.....	113
Додаток Ж Інструкційна карта на виготовлення Писанки.....	114
Додаток З Інструкційна карта на виготовлення Стаканчик для пензлів.....	117
Додаток И Інструкційна карта на виготовлення декоративна фігура «Пакет АТБ».....	119
Додаток К Інструкційна карта на виготовлення декоративна тарілка.....	122
Додаток Л Інструкційна карта на виготовлення Підставка для яєць.....	124
Додаток М Інструкційна карта на виготовлення «Намисто» в техніці валяння.....	126
Додаток Н Інструкційна карта на виготовлення «Ялинкова прикраса» в техніці валяння.....	128
Додаток О Інструкційна карта на виготовлення картини в техніці сухого валяння.....	131
Додаток П Бланк анкети використання письмових інструкцій в освітньому процесі.....	133
Додаток Р Бланк анкети використання письмових інструкцій в освітньому процесі.....	134

ВСТУП

Розроблення письмових інструкційних карт для уроків технологій є актуальною, особливо в умовах сучасних освітніх викликів. Адже, письмові інструкції створюють з послідовною і чіткою системою інформації. Описують найраціональніший порядок трудовий дій, допомагає учням засвоїти правильну технологічну послідовність. Індивідуальна письмова інструкція дозволяє учням працювати самостійно, без постійного контролю з боку вчителя. Це розвиває відповідальність, вміння планувати власну роботу та самостійно вирішувати завдання. Учні мають змогу ретельно ознайомитись з послідовністю виконання, усвідомити мету кожного кроку та передбачити можливі результати. Це підвищує якість засвоєння матеріалу.

В контексті індивідуалізації освітнього процесу, письмові інструкції дають можливість працювати у власному темпі, без стресу який пов'язаний з відставанням від інших. Тому що не всі учні сприймають інформацію з одною швидкістю. Використання інструкційних карт формує в учнів уміння працювати самостійно, планувати свою діяльність та відповідально ставитись до виконання завдань. В картах можуть містити критерії для самоконтролю, це допомагає учням об'єктивно оцінювати якість своєї роботи та вдосконалити свої навички.

Інтеграція декоративно-ужиткового мистецтва в уроки технологій є не менш важливою і сприяє формуванню ключових компетентностей. Робота з різними матеріалами(тканина, глина) та інструментами розвиває смак, уяву, творче мислення та креативність, дрібну моторику, просторове мислення і практичні навички, необхідні для роботи з технологіями. Вивчення і практичне втілення традиційних технік та мотивів сприяє вихованню національно-патріотичних почуттів та поваги до культурної спадщини.

Проблему інструктування учнів та використання технологічних карт на уроках технологій були в центрі уваги багатьох науковців, які досліджували методику трудового навчання. Д.О. Тхоржевський вивчав теоретичні засади,

особливості формування технічних знань і практичних умінь учнів, що пов'язано з ефективністю інструктування. С.О. Ткачук і А.В. Калініченко досліджували методiku викладання технологій, ключовими елементами є інструктування та технологічні карти. У своїх працях вони аналізували, як найкраще організувати практичну роботу учнів, використовували наочні інструкційні матеріали. В.Ю. Стрельников аналізує сучасні технології навчання, зокрема застосування інструкційно-технологічної карт як засоби систематизації навчального матеріалу. Н.В. Гущина та В.О. Дьомін розглядали інструктування як обов'язковий елемент, де технологічні карти важливі для відпрацювання виробничих операцій.

Ряд науковців досліджували й методичні основи викладання декоративно-ужиткового мистецтва. О.П. Рудницька вивчала загальні питання художньої освіти та естетичного виховання, визначаючи важливість декоративно-ужиткового мистецтва як складової мистецької освіти. А.А. Руденченко досліджував методiku декоративного розпису, інтегровані підходи у навчанні, що є важливими аспектами декоративно-ужиткового мистецтва.

Проте, на наш погляд, проблема використання засобів письмового інструктування на уроках технологій у старших класах з навчального модуля «Техніки декоративно-ужиткового мистецтва» є недостатньо висвітленою.

Отже, актуальною є тема «Розроблення засобів письмового інструктування для уроків технологій у старших класах під час вивчення навчального модуля «Техніки декоративно-ужиткового мистецтва»

Об'єктом дослідження є використання засобів письмового інструктування на уроках технологій в закладах загальної середньої освіти.

Предметом дослідження є засоби письмового інструктування для уроків технологій у старших класах з навчального модуля «Техніки декоративно-ужиткового мистецтва».

Мета дослідження полягає у розробленні та експериментальній перевірці засобів письмового інструктування для уроків технологій у старших

класах з навчального модуля «Техніки декоративно-ужиткового мистецтва» та обґрунтуванні методичних рекомендацій щодо їх використання.

У відповідності до мети, завдання є наступними:

– проаналізувати використання засобів письмового інструктування в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти як педагогічну проблему;

– розглянути можливості та шляхи інтенсифікації освітнього процесу закладів загальної середньої освіти засобами письмового інструктування;

– проаналізувати сучасний досвід використання засобів письмового інструктування в освітньому процесі на уроках технологій в закладах загальної середньої освіти;

– розглянути вимоги до розроблення засобів письмового інструктування для уроків технологій в старших класах з навчального модуля «Техніки декоративно-ужиткового мистецтва»;

– розробити комплект засобів письмового інструктування для уроків технологій у старших класах з навчального модуля «Техніки декоративно-ужиткового мистецтва» та здійснити їх експериментальну перевірку.

Методи дослідження – теоретичні: аналізу та синтезу, узагальнення; емпіричні – експертне оцінювання, анкетування, спостереження.

Основні положення й результати кваліфікаційної роботи узагальнено та висвітлено в доповідях на конференції: Наукова студентська конференція секції кафедри технологічної та професійної освіти і декоративного мистецтва (м. Хмельницький, 2025 р.); Всеукраїнська науково-практична конференція «Розвиток технологічної освітньої галузі в річищі Нової української школи» (м. Полтава, 2025 р.).

Результати кваліфікаційної роботи представлено в опублікованій праці: «Засоби письмового інструктування на уроках технологій: характеристика та особливості застосування» [1], яка увійшла до збірника наукових праць «Матеріали наукової студентської конференції секції кафедри технологічної та професійної освіти і декоративного мистецтва» Хмельницького національного університету.

1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ ПИСЬМОВОГО ІНСТРУКТУВАННЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

1.1 Використання засобів письмового інструктування в освітньому процесі як педагогічна проблема

Письмове інструктування є важливим методичним інструментом, який широко застосовується під час уроків виробничого навчання. Його використання зумовлене тим, що, з одного боку, постійно зростають вимоги до якості освіти, зокрема й у закладах загальної середньої освіти, а з іншого – педагоги часто обмежені в часі для повноцінного керування освітнім процесом у класах з великою кількістю учнів.

Практика показує, що використання письмових інструкцій як самостійного джерела інформації значно підвищує ефективність навчання. Така документація сприяє розвитку в учнів умінь самостійної роботи й самоконтролю, допомагає підвищити продуктивність праці, сформувавши правильне розуміння сучасних технологічних процесів і швидше оволодіти професійними навичками. Водночас вона полегшує викладачеві управління навчально-виховною діяльністю. Учень може звертатися до письмової інструкції в будь-який момент, незалежно від темпу роботи інших. Це забезпечує індивідуалізацію навчання, сприяє розвитку самостійності та робить процес засвоєння знань більш гнучким і ефективним.

Під письмовими інструкціями розуміють засоби навчання, які є письмовими керівними вказівками, що встановлюють порядок і спосіб здійснення, виконання якої-небудь діяльності. У контексті технологічної підготовки такі інструкції є формою навчально-технологічної документації, що слугує інструментом діяльності педагога й учня для досягнення поставлених цілей [2].

Отже, письмове інструктування – це комплекс документів, що забезпечує учням можливість самостійно опановувати необхідні навчальні дії. Воно сприяє формуванню самостійності та навичок самоконтролю, підвищує ефективність роботи, формує в учнів цілісне розуміння сучасних технологій обробки конструкційних матеріалів і виготовлення виробів декоративно-ужиткового мистецтва. Завдяки цьому учні швидше набувають фахових компетентностей, а вчителів легше організувати й спрямовувати навчальний процес.

В освітньому процесі письмовому інструктуванню приділяють важливе значення. Використання письмових інструкцій спрощує організацію роботи учнів і полегшує контроль за її виконанням. Такі матеріали можна опрацьовувати навіть у складних виробничих умовах, коли шум або інші чинники ускладнюють проведення усного інструктажу. Крім того, письмове інструктування сприяє більш точному, структурованому та якісному викладенню навчального матеріалу.

Письмовий інструктаж як дидактичний метод, поширений у процесі формування технологічних умінь, знань і навичок, як в закладах освіти, так і на виробництві. Дидактична ефективність письмових інструкцій зростає, якщо вони відповідають педагогічним вимогам і містять різні види інформації – текстову, графічну, а також контрольні запитання, що активізують мислення учнів.

Серед дидактичних функцій письмового інструктажу виділяють такі, як:

- 1) цілепокладання: спрямовує учня на свідоме виконання завдань, пояснює зміст та спроби організації навчально-пізнавальної діяльності, стимулюючи її активізацію;
- 2) контроль-діагностична: дозволяє порівняти результати власних дій з інформацією, що міститься в інструкції;
- 3) освітня: створює умови для ефективного засвоєння технологічних знань, умінь, навичок у процесі цілеспрямованої підготовки;

- 4) розвиваюча: надає всебічний розвиток учнів, включаючи формуванню образного, просторового і логічного мислення, технологічного мислення, а також навичок самостійності й самоконтролю;
- 5) виховна: допомагає формуванню технологічно важливих якостей, таких як дисциплінованість, акуратність, відповідальність;
- 6) образу діяльності: забезпечує створення орієнтирочної моделі виконання завдання, від точності якої залежить ефективність формування технологічних умінь;
- 7) унаочнення навчальної інформації: сприяє усвідомленню сприйняттю навчальної інформації;
- 8) компенсаторності та адаптивності: полегшує процес навчання, дозволяє досягти цілей із мінімальними витратами часу та сил, орієнтуючись на вікові та індивідуальні особливості учнів;
- 9) інформативна: виступає як джерело знань, що містить необхідну інформацію для виконання завдання;
- 10) управлінська: реалізується у можливості організувати та керувати навчально-технологічною діяльністю учнів [2].

Зважаючи на описані вище функції, можна зробити висновки про те, що використання письмових інструкцій покликане сприяти розвитку самостійності учнів, здійснювати своєчасний самоконтроль, пришвидшувати засвоєння технологічних знань і навичок, полегшувати керівництво навчальним процесом та забезпечувати оптимальну організацію занять з можливістю виділення часу для індивідуальної роботи учнями.

Сьогодні існують різні підходи до класифікації письмових інструкцій. Відсутність єдиного стандарту призводить до того, що одна і та сама форма інструкції в різних методичних джерелах може мати різні назви. Наприклад, інструкція для виконання окремої операції може називатися операційною картою, картою інструкції або технологічною операційною картою.

Отже, письмове інструктування забезпечує розгорнуту орієнтовну основу діяльності здобувачів освіти під час опанування певної операції або

виду роботи. Наявність карток істотно підвищує оперативність інструктування, особливо на початкових етапах опанування нових прийомів і способів виконання завдань.

Найчастіше в практиці технологічної підготовки використовуються декілька видів карт.

1. Технологічні карти: відображають технологічну послідовність обробки, демонструючи поетапне виконання завдань. Розробляються, зазвичай, для навчально-виробничих робіт з метою подальшого відпрацювання раніше вивчених трудових прийомів і способів роботи, освоєння учнями специфіки виконання реальних трудових процесів.

2. Інструкційні карти: розкривають послідовність, правила, засоби та способи виконання й контролю освоюваних трудових прийомів. Застосовуються при освоєнні і відпрацюванні трудових прийомів, способів, операцій, видів робіт.

3. Технологічні карти для початкових етапів: поєднують технологічну послідовність і інструктивні вказівки щодо технічних умов, засобів, витрат часу та правил виконання роботи.

Інструкційно-технологічні та технологічні карти застосовують під час виконання учнями навчально-виробничих завдань комплексного характеру. Навчальні алгоритми можуть використовуватися на різних етапах підготовки. На початку опрацювання комплексних робіт зазвичай застосовують інструкційно-технологічні карти, у яких поряд із раціональною послідовністю виконання завершених навчально-виробничих дій подано необхідні пояснення та інструктивні вказівки.

Широко використовують технологічні картки без додаткових пояснень, але з чітким описом логічної послідовності технологічних операцій і переходів, використанням відповідного обладнання, інструментів та пристроїв, оптимальними режимами й параметрами роботи, а також контрольно-вимірвальними операціями.

Технологічна карта відповідає на запитання «що робити», тоді як інструкційно-технологічна – «як це робити». У цих картах подана інформація двох типів: словесна – тобто опис раціональної послідовності дій, правил, рекомендацій, умов і критеріїв контролю та самоконтролю, а також вимог із безпеки праці; і графічна – малюнки, схеми, графіки та інші зображення, що мають інструктивне значення.

Охарактеризовуючи форми подання письмових інструкцій, хочемо зазначити також, що вони можуть містити суцільний текст, що супроводжується малюнками, ескізами або фотографіями, а також бути подані у вигляді таблиці. Інформація розподіляється за категоріями, кількість і зміст яких визначаються видом інструкції та темою робіт. Найбільше категорій містять інструкційні карти, оскільки вони включають максимальний обсяг інформації. Зазвичай карти інструкцій складаються з двох-трьох категорій: найменування прийому/операції, спосіб виконання, самоконтроль. Технологічні ж карти відображають послідовність операцій у вигляді ланцюжка. Таблична форма є більш наочною і ефективною для засвоєння інформації, ніж текстова, оскільки дозволяє розбити данні на складові та виділити ключові моменти.

Таким чином, технологічні та інструкційні карти мають загальну схему, що відображає послідовність дій, необхідних для виконання роботи. Основна відмінність полягає у наявності додаткової категорії «самоконтроль» в інструкційних картах, яка дозволяє учневі самостійно перевірити правильність виконання завдання.

Отже, під час проведення уроків можна застосовувати такі види письмових інструктажів: інструкційні картки; технологічні картки; інструкційно-технологічні картки; картки-завдання на виконання роботи на день; картки організації праці; картки-завдання для учнів на виконання операції; картки контролю технологічної послідовності виконання операції; картки засвоєння прийомів; картки попередження дефектів; картки самоконтролю; картки домашнього завдання; інструкції з техніки безпеки,

картки контролю; погодинно планові картки-завдання; інструкційно-технологічна карта попередження і усунення дефектів; картки засвоєння прийомів по виконанню; картка «Перевір себе»; алгоритмічна карта [3]. Документація письмового інструктування може мати різний стиль і змістове наповнення, проте її структура повинна залишатися простою, логічною та зрозумілою. Вона має бути чіткою, лаконічною й технічно грамотною. До таких матеріалів доцільно додавати наочні елементи – зразки, фотографії, ілюстрації, схеми та графіки. Вона також містить схеми розміщення інструментів, обладнання, матеріалів а також ергономічні рекомендації для підвищення ефективності та зменшення втоми. В таблиці 1.1 наведено приклади використання письмового інструктування відповідно до його виду [3].

Таблиця 1.1- Використання письмового інструктування

Види письмового інструктування	Особливості використання
1	2
Інструкційні картки	Використовують для покрокового та детального опису виконання конкретного завдання, вправ або операцій. Є основою для самостійного навчання, допомагають учням або новим співробітникам освоїти алгоритми дії.
Технологічні картки	Використовують для стандартизації якості, розрахунку часу, норм витрат сировини/матеріалів та контролю за дотримання технологічних вимог.
Інструкційно-технологічні картки	Використовують з метою опанування

Продовження таблиці 1.1

1	2
	технологічних прийомів та операцій з виготовлення тих чи інших об'єктів праці з дотриманням технологічних стандартів.
Інструкційно-технологічні картки	Використовують з метою опанування технологічних прийомів та операцій з виготовлення тих чи інших об'єктів праці з дотриманням технологічних стандартів.
Картки-завдання на виконання роботи на день	Використовують для чіткої організації роботи учнів і подання послідовності дій, які потрібно виконати. Вона допомагає учням працювати самостійно та раціонально розподілити час. Також сприяє контролю і самоконтролю під час виконання завдань.
Картки організації праці	Використовують для оптимізації робочого простору та процесів.
Картки-завдання для учнів на виконання операції	Використовують для видачі конкретних індивідуальних або групових завдань здобувачам освіти під час практичних занять.
Картки контролю технологічної послідовності виконання операції	Використовують для перевірки дотримання всіх етапів технологічного процесу та фіксації результатів.
Картки засвоєння прийомів	Використовують для відпрацювання та фіксації навичок виконання окремих і базових трудових прийомів.
Картки попередження	Використовуються для аналізу типових помилок,

Кінець таблиці 1.1

1	2
дефектів	що виникають у процесі роботи.
Картки самоконтролю	Використовують для самостійної перевірки правильності виконання завдання або операції за завданими критеріями.
Картки домашнього завдання	Використовують для чіткої постановки завдання при самостійному опрацюванні матеріалу вдома.
Інструкції з техніки безпеки	Це обов'язковий нормативний документ, що використовується для інструктажу працівників/здобувачів освіти щодо безпечних методів ведення роботи, правил поведінки в аварійних ситуація, використання засобів індивідуального захисту.

Використання документації письмового інструктування має свої переваги, серед яких: інформація подається послідовно і логічно, що дозволяє учням правильно засвоїти технологічний процес і уникнути пропуску важливих етапів роботи; сприяє розвитку самостійності (учні набувають уміння діяти автономно – планують власні кроки, приймають рішення та відповідають за результат, що формує навички самоконтролю й організованості); на відміну від усних пояснень, письмові інструкції залишаються тривалим джерелом інформації, до якого можна повернутись для повторення чи уточнення матеріалу; зручність у реалізації дистанційного формату навчання (за відсутності безпосередньої взаємодії з учителем письмові інструкції стають ефективним засобом навчання, надаючи покроковий алгоритм дій і враховуючи індивідуальний темп роботи кожного учня); чітко сформовані правила безпечної роботи, включені до інструкцій, допомагають уникнути травм і забезпечують безпечне навчальне середовище.

Проте є й ряд застережень, які педагоги радять враховувати в роботі під час використання засобів письмового інструктування:

- існує небезпека, що учні будуть виконувати дії лише за вказівками, не розуміючи суті процесу. Замість творчого осмислення завдання вони можуть діяти механічно «за шаблоном», що знижує рівень самостійності й обмежує розвиток творчого мислення;

- відсутність оперативного зворотного зв'язку. На відміну від учителя, письмова інструкція не здатна одразу виявити й виправити помилку учня. Через це недоліки можуть бути помічені лише на пізніх етапах роботи, що потребує додаткового часу на корекцію та може спричинити розчарування;

- імовірність ігнорування вказівок наданих у інструкції. Деякі учні не приділяють належної уваги письмовим інструкціям, покладаючись на власний досвід чи усні пояснення педагога, що часто призводять до помилок у процесі виконання завдань;

- невідповідність засобів інструктування рівню підготовленості учнів, темі уроку тощо. Адже програми предметів оновлюються, змінюється контингент учнів [3].

Зважаючи на вище сказане, для того, щоб інструкції залишалися ефективними, їх необхідно регулярно коригувати відповідно до теми уроку, наявних матеріалів, рівня підготовленості учнів і змін у навчальній програмі. Також доцільно застосовувати комбіноване інструктування, раціонально поєднуючи письмові матеріали з усними поясненнями, наочними демонстраціями та індивідуальною підтримкою з боку вчителя. Важливим є й забезпечення зворотного зв'язку з учнями під час виконання завдання, щоб вони могли своєчасно виявляти й виправляти помилки до завершення роботи. Пояснювати учням не лише послідовність дій, а й їхнє значення та мету, щоб сформувати усвідомлене ставлення до завдання, а не механічне наслідування інструкції. Застосовувати відеоінструкції, цифрові технологічні карти та інші інтерактивні ресурси, які надають підказки та пояснення у процесі роботи.

Отже, письмове інструктування посідає важливе місце в організації освітнього процесу особливо на уроках технологій. Забезпечує зрозуміле і послідовне виконання навчально-виробничих операцій, сприяє розвитку самостійності здобувачів, формування навичок самоконтролю та відповідального ставлення до результатів власної діяльності. Чітка структурованість, доступність викладу та наочність письмових інструкцій, створюють умови для ефективного засвоєння технологічних знань, умінь та навичок, а також полегшують управління навчальною діяльністю з боку педагога.

Дослідження дидактичних функцій письмового інструктування підтверджує його комплексний характер, оскільки воно виконує освітню, розвивальну, виховну, контрольню-діагностичну, управлінську та компенсаторну функції. Різні форми письмових інструкцій, зокрема інструкційні, технологічні й інструкційно-технологічні карти, дають змогу адаптувати їх зміст до конкретних навчальних завдань рівня підготовленості здобувачів освіти та окремих етапів навчального процесу. Разом з тим результативність письмового інструктування значною мірою залежить від якості його розроблення, відповідності навчальній програмі, урахування вікових та індивідуальних особливостей здобувачів, а також доцільного поєднання з іншими методами навчання.

Ефективне застосування письмових інструкцій передбачає їх доповнення усними поясненнями, наочними демонстраціями та систематичним зворотним зв'язком, що запобігає формальному й механічному виконанню навчальних завдань. Таким чином, письмове інструктування є невід'ємною складовою сучасного освітнього процесу, яка за умови педагогічно доцільного використання сприяє підвищенню якості навчання, раціональній організації уроку та створенню передумов для формування компетентнісного, усвідомленого і творчого ставлення здобувачів до навчально-трудої діяльності.

1.2 Інтенсифікація освітнього процесу засобами письмового інструктування

Досліджуючи питання інтенсифікації освітнього процесу засобами письмово інструктування, з'ясуємо що розуміють під поняттям «інтенсифікація» в контексті освітнього процесу. Під «інтенсифікацією» розуміють досягнення високих результатів навчання завдяки якісним чинникам, тобто через підвищення інтелектуального напруження і активізацію розумових можливостей особистості.

У рамках екстенсивного підходу можливість мозку використовують на 15-20 відсотків. Ефективне залучення прихованих інтелектуальних ресурсів учнів і педагогів стає ключовою передумовою інтенсифікацією освітнього процесу. Проте, потрібно звернути увагу на ряд факторів, які в своїй взаємодії можуть забезпечити інтенсивність навчання, а саме: організація освітнього процесу має спиратись на науково обґрунтовані засади, що передбачають глибоке розуміння сутності навчання, його рушійних механізмів, логіки побудови навчальної діяльності, а також ефективне застосування різних методів, форм та типів навчання.

Зміст навчального матеріалу має бути оптимально дібраний – доступний з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти. Важливим чинником виступає демократизація організації навчальної діяльності, що передбачає партнерську взаємодію, повагу до думки учня та залучення його до активної участі в освітньому процесі [7].

Необхідною умовою є й високий рівень психолого-педагогічної підготовки вчителя, що забезпечує професійну компетентність та здатність адаптувати навчання до потреб учнів. Ефективність навчання значно підвищується за умов широкого застосування сучасних технічних засобів, насамперед комп'ютерних технологій. Педагог має володіти сучасними освітніми технологіями та професійною технікою викладання. Особливої уваги

потребує підвищення соціально-економічного престижу педагогічної професії, що сприяє залученню мотивованих і кваліфікованих кадрів у сферу освіти.

Забезпечення інтенсифікації навчального процесу є надзвичайно складним завданням, яке не обмежується лише педагогічною сферою. Воно тісно пов'язане з ширшими соціально-економічними чинниками, що зумовлюють підвищення його актуальності та потребують комплексного підходу до розв'язання. Одними з ключових результатів є: упровадження сучасних інновацій педагогічних підходів, спрямованих на формування умов для розвитку гармонійної та конкурентно спроможної особистості. Саме тому осмислення шляхів досягнення цього феномену, представлених у психолого-педагогічній літературі, залишається актуальними у контексті сучасних освітніх трансформації.

У наукових джерелах поняття «інтенсифікація навчання» часто розглядається поряд із такими категоріями, як «оптимізація» і «активізація» навчальної діяльності, що іноді призводить до часткового ототожнення цих термінів. Ці дві категорії спрямовані на підвищення результативності навчальної праці, однак вони мають різні змістовні акценти. Дослідники трактують оптимізацію навчання як створення найбільш сприятливих умов для досягнення очікуваних результатів без зайвих фізичних та часових витрат. Зокрема, М. М. Фіцула підкреслює необхідність організації навчання таким чином, щоб забезпечити максимальну ефективність за мінімальних ресурсних затрат. Інші науковці (М. І. Рудакевич, С. У. Гончаренко) наголошують на управлінському характері оптимізації, що передбачає вибір найраціональніших форм, методів і засобів навчання відповідно до конкретної педагогічної ситуації [8; 9].

Поняття активізації навчання у науковій літературі визначається як удосконалення організаційних форм і методів навчання, що забезпечує високий рівень пізнавальної активності та самостійності учнів. Науковці (В. І. Бондар, В. І. Лозова, А. А. Вербицький) трактують активізацію як процес стимулювання інтелектуальної діяльності, подолання пасивності і

стереотипної мислення. Вона реалізується через добір таких поєднань методів і засобів навчання, які сприяють енергійній та цілеспрямованій навчальній діяльності.

Попри змістову близькість зазначених понять, важливо врахувати їхню принципову відмінність. Оптимізація спрямована на створення сприятливих умов для навчання, активізація – на підвищення пізнавальної діяльності учнів, тоді як інтенсифікація навчання передбачає опанування більшого обсягу знань і формування вмій за той самий або скорочений проміжок часу. Отже, провідною ознакою інтенсифікації є саме прискорення навчального процесу без втрати його якості.

Таким чином, інтенсифікація навчання можлива лише за умови синтезу оптимізаційних та активаційних процесів, що охоплюють комплекс психолого-педагогічних умов, до яких належить: створення оптимальних організаційно-дидактичних умов для навчання; використання методів і засобів, що стимулюють пізнавальну активність і самостійність учнів; забезпечення високої інформативності навчального матеріалу та логічної концентрації змісту; опора на сучасні мультимедійні технології, що сприяють підвищенню ефективності сприймання та засвоєння інформації; формування позитивної мотивації, цілеспрямованості та інтересу учнів до навчання; застосування прийомів проблемного навчання, які активізують мислення; урахування психологічного стану учнів, створення сприятливого емоційного клімату та умов для внутрішньої мобілізації інтелектуальних ресурсів.

Узагальнюючи погляди науковців, інтенсифікацію навчання можна трактувати як цілісний процес удосконалення методологічних, інтелектуально-психологічних та технологічних компонентів навчання, що спрямований на підвищення ефективності, інформативності та продуктивності навчально-пізнавальної діяльності [10].

Інтенсифікація в педагогічній технології передбачає використання сучасних форм, методів і прийомів освітньої діяльності в закладах загальної середньої освіти, що ґрунтується на наукових рекомендаціях, узагальненні

передового педагогічного досвіду та широкому застосуванні комп'ютерних технологій. Її ядро виступає спеціально сформована система вправ, яку педагог добирає індивідуально для кожного учня з урахуванням рівня його інтелектуального розвитку та фізичного стану.

Особливої уваги у процесі інтенсифікації педагогічної діяльності набувають методики проблемного та активного навчання, оскільки вони ґрунтуються не лише на роботі сприйняття, пам'яті й уваги, а передусім – на розвитку творчого, продуктивного мислення, уміння взаємодіяти та вести комунікацію. У працях дослідників (Л. Ю. Буреннікова, Н. С. Журавська, В. О. Зайчук, А. І. Кузьмінський, П. Г. Лузан, М. М. Фіцула, С. О. Шинкаренко, Л. С. Юшкова та ін.) висвітлено різні аспекти інтенсифікації навчання. Науково доведено, що той самий зміст навчального матеріалу може бути засвоєний по-різному залежно від засвоєних методів, засобів і форм організації навчання [11, с. 88].

Вибір ефективної дидактичної технології дає змогу досягти суттєвого розвивального та виховного ефекту. Регулярне використання інноваційних методів активізації пізнавальної діяльності, що залучають здобувачів освіти до процесу творчого осягнення навчального матеріалу, сприяє формуванню їх креативних здібностей. Натомість надмірне зосередження лише на традиційних методах подання інформації, без створення проблемних ситуацій, значно знижує можливість розвитку інтелектуального потенціалу [11, с. 88].

На переконання багатьох науковців, ключовою ідеєю проблемного навчання має бути стимулювання свободи мислення здобувачів освіти, відхід від надмірної стандартизації та шаблонності у спробах розв'язання навчальних і професійних завдань. Водночас така розкутість не повинна перетворюватися на безпідставне заперечення чи пусту полеміку; її призначення полягає у розкритті й активізації творчого потенціалу особистості, у діяльній основі якої домінує творчість. Переймаючись методиками активного навчання, слід зазначити, що вони дістали таку назву через зміну характеру взаємодії між учасниками освітнього процесу: роль викладача трансформується від носія

інформації до організатора та координатора пізнавальної діяльності, тоді як для студентів інформація перестає бути самоціллю і перетворюється на інструмент оволодіння способами професійної діяльності [11, с. 88].

Інтенсифікація навчальної діяльності спирається на низку фундаментальних психолого-педагогічних положень, зокрема: діяльнісний підхід розглядає засвоєння знань як активний, цілеспрямований процес, що реалізується у діяльності; компетентнісний підхід орієнтований на розвиток ключових компетентностей, критичного мислення, комунікації, співпраці та здатності до самоосвіти; концепція поетапного формування розумових дій що підкреслює важливість усвідомленого, поетапного засвоєння навчального матеріалу й ефективність активних методів; теорія проблемного навчання яка передбачає створення ситуації, що потребують інтелектуального напруження, аналізу та пошуку альтернативних варіантів; концепція дослідницького навчання самостійний пошук, спостереження і експериментуванні як основа ефективного засвоєння знань; теорія самоорганізації навчальної діяльності важливість індивідуалізації освітньої траєкторії відповідно до інтересів і здібностей здобувача; теорія мотивації визначає мотиваційні чинники провідними у забезпеченні продуктивної пізнавальної діяльності здобувачів. Разом ці теоретичні положення створюють наукову основу для інтенсифікації навчання, сприяючи підвищенню результативності, творчої активності та самостійності здобувачів [12].

Концепція дослідницького навчання наголошує, що висока результативність навчального процесу досягає завдяки самостійному пошуку, спостереженню. Теорія самоорганізації навчання підкреслює значущість індивідуального вибору учнями власної освітньої траєкторії відповідно до їх здібностей. Водночас теорія мотивації стверджує, що саме рівень навчальної мотивації визначає успішність, динаміку та результативність навчальної діяльності.

Різні аспекти інтенсифікації навчального процесу ґрунтовно вивчали такі науковці, як: Л. Ю. Буреннікова, В. В. Буханевич, Т. М. Козак, Н. Д. Очеретна, С. О. Шинкаренко, Л. С. Юшкова та ін.) [7-10].

Педагогічні технології відіграють ключову роль у цьому процесі. Інтеграція проєктної діяльності, інформаційно-комунікаційні технології, проблемно-пошуковий метод, гейміфікації, кейс-технологій стимулює активну пізнавальну діяльність учнів, сприяє глибшому розумінню навчального матеріалу та його застосуванню в реальних ситуаціях [11-17].

До ключових педагогічних технологій, що найбільш результативно забезпечують інтенсифікацію навчального процесу, належать: проєктне навчання, що дозволяє здобувачам виконувати комплексні, міждисциплінарні завдання, експериментальні дослідження, аналіз локальних екосистем. Така діяльність сприяє розвитку навичок планування, командної взаємодії, аналізу результатів та їх презентації [13; 19]; інтерактивні технології – дискусії, дебати, мозкові штурми, рольові ігри та інші методи, що забезпечують активну взаємодію учасників освітнього процесу, формують здатність аргументувати власну позицію, критично мислити та аналізувати різні погляди [14; 15; 20]; цифрові технології, що активно застосовують в старших класах дають можливість відтворити складні експерименти, моделювати реальні технологічні процеси та аналізувати їх результати у віртуальному середовищі [20]; гейміфікація і симуляційні методи залученість до навчання з використанням навчальних ігор, симуляцій, бізнес-тренажерів. Ігрові елементи викликають інтерес, роблять урок динамічними, а завдання більш осмисленими. Симуляційні та тренажери дозволяють безпечно «прожити» ситуації. Здобувач освіти не лише слухає а й діє, що підсилює засвоєння. У бізнес-тренажерах здобувачі аналізують дані, прогнозують наслідки та обирати стратегії – розвиває логіку й відповідальність [11]; технології самостійного навчання є ключовими у формуванні здатності до самоосвіти. Ведення індивідуальних портфоліо, рефлексивних щоденників, складання

персональних навчальних планів сприяє розвитку ініціативності та підприємливості [20].

Комплексне застосування зазначених технологій робить можливим інтенсифікацію навчальної діяльності без збільшення навчального навантаження. Основний акцент переноситься на глибину та усвідомленість засвоєння знань, а також на розвиток практично значущих умінь і компетентностей, що відповідають вимогам сучасного суспільства.

Інструкційні карти є ефективним інструментом для організації навчального процесу, особливо у старших класах, де важливо формувати в учнів уміння планувати власну роботу та відповідально виконувати завдання. Використання таких карт дозволяє істотно інтенсифікувати навчання, оскільки вони забезпечують чітку структуру навчального матеріалу, покроковий алгоритм дій та зрозумілі критерії оцінювання результату. Завдяки цьому вчителю не потрібно витратити багато часу на повторні пояснення, адже учень може самостійно звернутися до карти і послідовно виконувати завдання.

Вони сприяють розвитку самостійності, адекватного самоконтролю та відповідальності за власний навчальний результат. Здобувачі отримують можливість працювати у власному темпі, зосереджуватися на ключових етапах завдання, а за необхідності – повертатися до окремих пунктів. Такий підхід значно зменшує рівень невизначеності під час виконання практичної діяльності та підвищує упевненість здобувачів у своїх діях.

Крім того, інструкційні карти допомагають урізноманітнити навчальний процес: можуть схеми, алгоритми, зразки виконання, контрольні питання чи поетапні інструкції. Це підвищує мотивацію до виконання вправ, полегшує розуміння складних технологічних процесів та сприяє кращому запам'ятовуванню інформації. В учнів формуються навички логічного мислення, планування та роботи за технологічною картою- компетентності, які є важливими не лише в освітньому середовищі, але й у майбутньому професійному житті.

Таким чином, використання інструкційних карт є дієвим засобом інтенсифікації навчання, оскільки оптимізує діяльність вчителя, підвищує активність здобувачів та забезпечує більш ефективне і результативне засвоєння матеріалу.

Отже, інтенсифікація навчальної діяльності в умовах освіти виступає важливою передумовою підвищення її результативності та відповідності вимогам сучасного суспільства й майбутньої підготовки. Зростання ефективності навчання за допомогою сучасних педагогічних технологій досягається через залучення учнів до творчої співпраці, формування внутрішньої мотивації при роботі над значущими, практико орієнтованими завданнями, активне використання цифрових ресурсів для візуалізації, аналізу, а також через організацію самостійної та групової діяльності, що сприяє розвитку відповідальності й автономності в старших класах.

Інтенсифікація навчальної діяльності створює умови для формування продуктивного освітнього середовища, у якому кожен учень отримує можливість реалізувати власний інтелектуальний, творчий і професійний потенціал. Інтенсифіковане навчання сприяє не лише підвищенню рівня навчальних досягнень, але й розвитку ключових компетентностей, необхідних для успішної соціалізації, адаптації та професійного становлення молоді.

Таким чином, функція інтенсифікація є однією з провідних функцій сучасних педагогічних технологій. Вона забезпечує нову якість організації освітнього процесу, коли знання здобуваються у процесі активної діяльності, а саме навчання стає змістовним, практичним, мотивуючим і таким, що відповідає сучасним освітнім викликам. Сутність інтенсифікації освітнього процесу полягає в активізації інтелектуального, мотиваційного і творчого потенціалу здобувачів освіти, раціоналізації змісту, форм і методів навчальної діяльності, а також ефективному використанні навчального часу.

Аналіз наукових підходів доводить, що інтенсифікація перебуває у тісному взаємозв'язку з процесами оптимізації та активізації навчання, проте не ототожнюється з ними, оскільки передбачає не лише прискорення, а й

підвищення якості засвоєння знань, умінь і навичок. Наукові дослідження підтверджують, що результативна інтенсифікація можлива лише за умови системного врахування психолого-педагогічних чинників, зокрема створення сприятливого освітнього середовища, формування стійкої позитивної мотивації до навчання, реалізації діяльнісного та компетентного підходу, використання проблемного й дослідницького навчання, а також упровадження сучасних педагогічних і цифрових технологій.

Особливу роль у цьому процесі відіграють активні та інтерактивні методи навчання, гейміфікація, проєктна діяльність і технології самостійної роботи, які сприяють розвитку критичного мислення, творчих здібностей, відповідальності та готовності до безперервного навчання. Важливим інструментом інтенсифікації освітнього процесу є письмове інструктування, зокрема інструкційні та інструкційно-технологічні карти. Вони забезпечують логічну структурування навчального матеріалу, чіткий алгоритм виконання навчальних дій і зрозумілі критерії оцінювання результатів, що істотно скорочує час, необхідний для пояснення завдань і виправлення помилок. Застосування письмових інструкцій сприяє формуванню самостійності учнів, розвитку навичок планування та самоконтролю, підвищує впевненість у власних діях і дає можливість працювати у власному темпі.

Отже, інтенсифікація освітнього процесу на основі письмового інструктування є ефективним засобом підвищення якості навчання, оптимізації взаємодії між учителем і здобувачем та формування ключових компетентностей, необхідних для успішної професійної й соціальної самореалізації. Доцільне поєднання письмових інструкцій із сучасними педагогічними технологіями забезпечує якісно новий рівень освітнього процесу, роблячи його більш усвідомленим, практично спрямованим і відповідним до вимог сучасної освіти.

1.3 Досвід використання засобів письмового інструктування в освітньому процесі

Використання засобів письмового інструктування істотно розширює можливості педагога щодо управління освітнім процесом. Ефективність таких засобів забезпечується тим, що навчальна інформація, яку містить інструкційно-технологічна документація, чітко структурована у певній логічній послідовності, має чіткі вказівки, що підсилюються відповідними ілюстраціями.

Вчителі активно використовують такі засоби задля інтенсифікації навчання. Так, Ветлицька Ніна Володимирівна, вчителька Комунального закладу «Сосницький навчально-реабілітаційний центр» Чернігівської обласної ради активно використовує розроблені нею інструкційні картки з технологій для 10 – 11 класів, зокрема на теми «Вироби в етнічному стилі. Прикраси. Гердан», «Страви до свят. Корисні страви» [21; 22]. В розроблених нею інструкційних картках зустрічаються застережувальні позначки, які нагадують учням правила техніки безпеки при роботі в навчальній майстерні (див. рисунок 1.1).

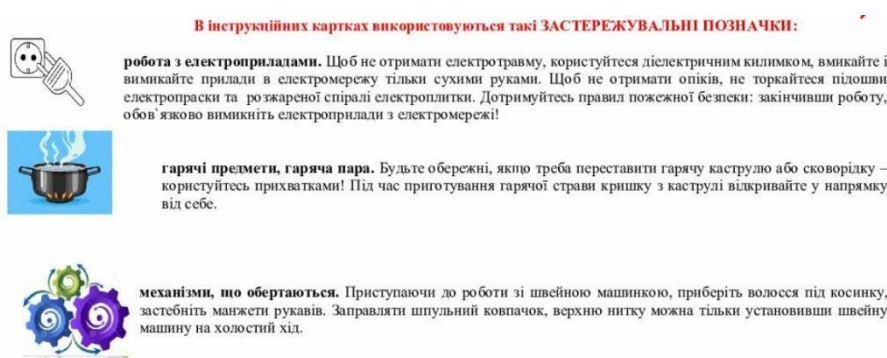

Рисунок 1.1 – Застережувальні позначки, що використовуються в інструкційних картках

Приклад застосування застережувальних позначок представлено на рисунку 1.2.

Рисунок 1.2 – Фрагмент інструкційної картки з технологій для 10-11 класів на тему «Страви до свят. Корисні страви»

В самих інструкційних картках вчителька подає інформацію щодо необхідних для виготовлення виробу матеріалів, інструментів та обладнання; продуктів, що використовують для приготування страви та їх кількості. Інструкційні картки містять опис операцій з виготовлення об'єкту праці / приготування страви та малюнки, що їх ілюструють (див. рисунки 1.3, 1.4).

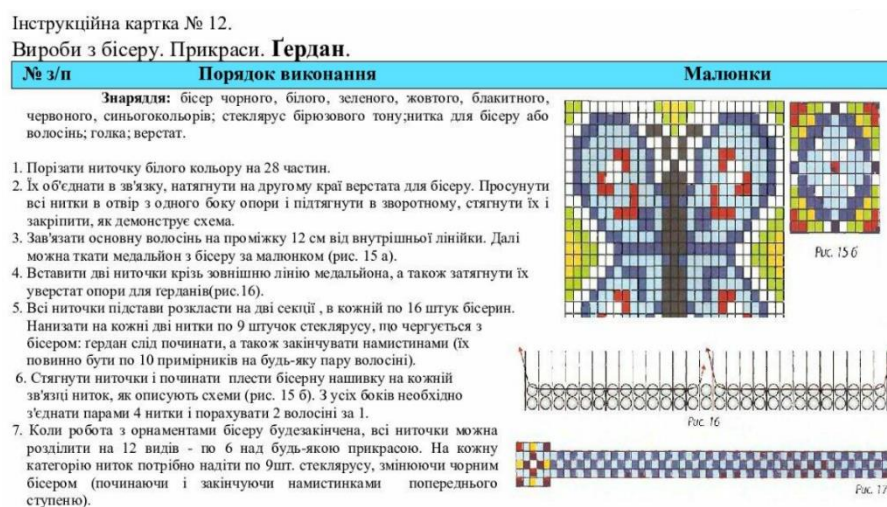

Рисунок 1.3 – Фрагмент інструкційної картки з технологій для 10-11 класів, на тему «Вироби в етнічному стилі. Прикраси. Гердан»

Інструкційна картка № 6

Страви до свят (до Різдва). **Кутя.**

№ з/п	Порядок виконання	Малюнки
	<p>Продукти: пшениця, мак, волоські горіхи, мед, родзинки, вола або узвар.</p> <p>Знаряддя: миска, ложка, каструля, ступка, виделка.</p> <p style="text-align: center;">Приготування:</p>	
1.	Пшеницю відварюємо так, щоб вона була м'якою, але не розвареною. Розминаємо мак, щоб з нього "пішло молочко".	
2.	Тим часом подрібнюємо волоські горіхи і розпарюємо родзинки. Змішуємо все, додаємо кілька ложок меду і ретельно перемішуємо.	
3.	Заливаємо отриману купу невеликою кількістю теплої кип'яченої води або узваром.	

Рисунок 1.4 – Фрагмент інструкційної картки з технологій для 10 – 11 класів на тему «Страви до свят. Корисні страви»

Творча група вчителів трудового навчання Долинського району Івано-Франківської області узагальнила свій досвід використання засобів письмового інструктування на уроках технологій у вигляді збірника, що містить інструкційні та технологічні картки з детальним описом технологічного процесу ілюстрованого світлинами (див. рисунки 1.5, 1.6).

Інструкційна картка: Видування яйця.

№ з/п	Зміст операції	Зображення
1	Для роботи вибираємо яйця білі, великі, без тріщин. Знайти полюси яйця, на звуженому полюсі робимо відмітку олівцем з двох протилежних вершин. Потім у цьому місці проколоти отвір в шкаралупі яйця і акуратно висвердлимо круглим надфілем із загостреним кінцем.	
2	За допомогою медичного шприца повільно ввести в яйце повітря, вміст яйця почне витікати, витягти шприц, знову ввести повітря. Видалити таким чином жовток і білок	

Рисунок 1.5 – Фрагмент інструкційної картки. Технологія писанкарства

Технологічна карта : Виготовлення писанки

№ з/п	Операція виготовлення писанки	Графічне зображення	Обладнання, інструменти
1	Підготувати яйце: помити, видути, промити декілька раз, просушити.		Вода, шприц.
2	Нанести контури узору.		Простий олівець.
3	Нанести воскові лінії.		Писачок, віск.
4	Занурити яйце в оцтовий розчин на 20 – 30 с.		Посудина, вода, оцет.

Рисунок 1.6 – Фрагмент технологічної карти. Технологія писанкарства

На думку авторів, використання таких засобів під час виконання практичних робіт дозволяє вчителю забезпечити наочність та доступність матеріалу, а також сприяє підвищенню зацікавленості учнів самим предметом [23].

Шушкевич Алла Федорівна представила у вигляді посібника – альбому з роз'ємними листками, які, як зазначає авторка, зручно використовувати на уроках як у якості роздаткового матеріалу, так і для самостійної роботи учнів [24]. Видання містить інструктивні картки для практичних робіт із коротким покроковим описом роботи (див. рисунок 1.7).

ІНСТРУКТИВНА КАРТКА 2		ІНСТРУКТИВНА КАРТКА 5	
ЛЯЛЬКА ВІДДЯКА ЗА ПОДАРУНОК		ЗАЙЧИК ІЗ ХУСТИНКИ	
<i>Матеріали:</i> світла тканина, з якої легко витягуються нитки, розміром 15x25 см, синтепон або вата для наповнення голови, нитки, стрічка або шнур.		<i>Технологічна операція</i>	<i>Зображення операції</i>
<i>Технологічна операція</i>	<i>Зображення операції</i>	1. Беремо хустинку, кладемо перед собою ромбом.	
1. Складаємо шматок тканини навпіл, кладемо всередину наповнення для голови: горішок, або вату.		2. Протилежні куточки згортаємо до середини.	
2. Формуємо голівку, обкрутивши шийку ниткою по сонечку (за годинниковою стрілкою), зв'яжемо її і залишаємо довгу нитку.		3. Отриману скатку складаємо навпіл.	
3. Верхні куточки прямокутника піднімаємо вгору, збираємо тканину м'якими складочками під ручками.			

Рисунок 1.7 – Фрагменти інструктивних карток з посібника

Комплект інструкційно-технологічних карток до уроку виробничого навчання з теми «Заправка та регулювання універсальної швейної машини» – авторська розробка та узагальнення досвіду роботи з засобами письмового інструктування Духопели Олени Валеріївни (див. рисунки 1.8 – 1.10).

Рисунок 1.8 – Фрагмент інструкційно-технологічної картки з теми «Заправка та регулювання натягу ниток у швейній машині». Заправка нижньої нитки

Рисунок 1.9 – Фрагмент інструкційно-технологічної картки з теми «Заправка та регулювання натягу ниток у швейній машині». Заправка верхньої нитки

Інструкційно-технологічна картка
Тема: «Заправка та регулювання натягу ниток у швейній машині»

Назва дефектів і їхнє графічне зображення	Причини виникнення	Способи усунення
 Слаба строчка 	Недостатній натяг обох ниток	Відрегулювати натяг ниток, починаючи з нижньої
 Строчка петляє зверху 	Надмірний натяг верхньої нитки або недостатній натяг нижньої	
 Строчка петляє знизу 	Недостатній натяг верхньої нитки, надмірний натяг нижньої	Відрегулювати натяг ниток починаючи з верхньої
 Туга строчка 	Надмірний натяг обох ниток	

Рисунок 1.10 – Фрагмент інструкційно-технологічної картки з дефектами строчки та способи їх усунення

Розроблені авторкою інструкційно-технологічні картки містять назву операції, детальну інструкцію з її покрокового виконання та ілюстративний матеріал (фрагменти інструкційно-технологічних карток, що містять інструкції по заправці верхньої та нижньої ниток у швейній машині). Інформативною, на нашу думку, є й інструкційно-технологічна картка, що містить не лише назви, графічне зображення та способи усунення дефектів строчки, а й причини їх виникнення.

На думку авторки, такий комплект доповнить пояснення майстра чи викладача і допоможе учням краще засвоїти теоретичний матеріал, щоб вміло застосовувати знання на практиці [25].

У розробці вчителя трудового навчання Матусівського ліцею №1 Матусівської сільської ради Мірошніченко Сергія Миколайовича представлено інструкційно-технологічні картки послідовності виготовлення об'єктів технологічної діяльності на уроках трудового навчання [26]. До переліку об'єктів, послідовність виготовлення яких подано у вигляді такого виду письмового інструктування зокрема: рамка для фото, закладка для книги, сувенір-картина, писанка, панно у техніці кінусайга, декоративна ваза, панно у техніці ажурного випилювання, підставка під гарячий посуд, оберіг-підкова.

Фрагменти інструкційно-технологічних карток, розроблених автором подано на рисунках 1.11, 1.12.

Інструкційно-технологічна картка послідовності виготовлення «Рамки для фото»

№ п/п	Послідовність виконання робіт	Ескіз	Інструменти і матеріали
1.	Розмітити деталі рамки		Лінійка, простий олівець, гумка.
2.	Вирізати деталі		Канцелярський ніж, ножиці.
3	Обклеїти задню і лицьову сторону рамки папером (білим, або кольоровим).		Клей, пензлик, папір, лінійка, простий олівець, гумка, ножиці.
4	З'єднати лицьову і задню частини рамки.		Клей, пензлик.

Інструкційно-технологічна картка послідовності виготовлення «Сувенір-картини»

№ п/п	Послідовність виконання робіт	Ескіз	Інструменти і матеріали
1	Вибрати фанеру, деревину.		Фанера, деревина.
2	Відшліфувати фанеру, деревину.		Шліфувальний папір.
3	Перенести малюнок на фанеру, деревину.		Малюнок, копіювальний папір, простий олівець, гумка, лінійка, кнопки.
4	Випалити елементи малюнка.		Пристрій для випалювання.

Рисунок 1.11 – Фрагменти інструкційно-технологічних карток, розроблених автором Сергієм Мірошніченко

Розроблені автором інструкційно-технологічні картки містять перелік операцій з виготовлення об'єктів праці, перелік необхідних для виконання тої чи іншої операції матеріалів та інструментів, а також ілюстративний матеріал.

Окремі інструкційно-технологічні картки містять інформацію щодо розмірів вихідного матеріалу для виготовлення об'єкту праці, а також розміри деталей майбутнього виробу (див. рисунок 1.12). На нашу думку, така інформація робить вказівки більш точними та зрозумілишими для учня.

Інструкційно-технологічна картка послідовності виготовлення «Підставки під гарячий посуд»

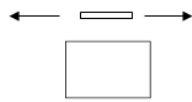
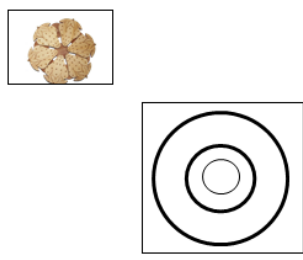
№ п/п	Послідовність виконання робіт	Ескіз	Інструменти і матеріали
1	Вибрати фанеру 150x150x5 мм.		Фанера.
2	Відшліфувати фанеру.		Шліфувальний папір.
3	Розмітити деталі виробу (перенести малюнок на фанеру). Ø кіл (відповідно)- 35, 60,120мм.		Простий олівець, лінійка, циркуль, копіювальний папір, ескіз виробу.

Рисунок 1.12 – Фрагмент інструкційно-технологічної картки виготовлення підставки під гарячий посуд

Отже, описаний вище досвід педагогів, дає можливість зробити висновки щодо активного використання ними засобів письмового інструктування в освітньому процесі. Серед основних засобів письмового інструктування, що використовують у своїй практиці та презентують у якості власних розробок педагога, такі як: інструкційні картки; інструкційно-технологічні картки; технологічні карти. Використання таких засобів сприяє формуванню вмінь та навичок учнів, дотриманню технологічної дисципліни, активізації навчального процесу, організації самостійної роботи учнів, адаптації навчання до індивідуальних особливостей учнів.

2 ПРАКТИЧНА РЕАЛІЗАЦІЯ ЗАСОБІВ ПИСЬМОВОГО ІНСТРУКТУВАННЯ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО МОДУЛЯ «ТЕХНІКИ ДЕКОРАТИВНО-УЖИТКОВОГО МИСТЕЦТВА»

2.1 Вимоги до розроблення засобів письмового інструктування для уроків технологій в старших класах з навчального модуля «Техніки декоративно-ужиткового мистецтва»

У письмових інструкціях слід відображати дві основні складові:

- виробничо-технологічну, яка визначає, що саме і в якій послідовності потрібно виконувати для досягнення запланованого результату навчання;
- навчально-інструктивну, що містить пояснення як саме виконувати дії, забезпечуючи правильність і безпечність процесу.

Під час розроблення документації письмового інструктування необхідно проаналізувати програму, визначити операції та види робіт, потрібні для створення інструкційних карток. Слід установити порядок і послідовність виконання кожної вправи, підібрати відповідні ілюстрації, схеми, що відображають технологію обробки та прийоми роботи, визначити типи карток, які будуть використовуватися, тощо.

У картках має бути зазначено: порядок виконання вправ чи робіт, відомості про характер і особливості трудових прийомів, рухів, операцій, а також способи їх перевірки або контролю.

Під час розроблення таких письмових інструктажів слід дотримуватися певних вимог, а саме:

- вони мають відповідати навчальній програмі та темі уроку;
- за структурою повинні бути логічно послідовними, з чіткими та зрозумілими формулюваннями;

– інструкції мають бути доступними для використання й технічно грамотно оформленими.

Інструкційні картки містять поетапні вказівки щодо виконання певної роботи, вправ, або дотримання встановлених правил, технічних умов і вимог. Наявність такої картки на робочому місці значно полегшує демонстрацію трудових операцій і сприяє їх кращому засвоєнню здобувачами. В такому разі майстер виробничого навчання спочатку ознайомлює здобувачів із рекомендаціями, поданими в картці, а потім демонструє необхідні прийоми та дії.

Використання інструкційних карток підвищує результативність уроку, оскільки учні, маючи їх перед собою, можуть у будь-який момент повернутися до пояснень і правильно продовжувати виконання завдань без додаткової допомоги з боку вчителя. Під час створення документів письмового інструктування слід дотримуватися таких вимог: узгодженість матеріалу з програмою; змістова завершеність кожного окремого документа; проста та логічна структура; урахування реальних умов проведення навчання; зрозумілість, чіткість, доступність, лаконічність і технічна точність формулювань; поєднання текстових пояснень з наочним матеріалом; обов'язкова наявність графічних елементів(фото, схеми, ескізи тощо); визначення в документі критеріїв правильного виконання трудових прийомів, операцій, переходів, підсумкових показників якості та рекомендацій для самоконтролю; щоб містили такий обсяг інформації, який дозволить здобувачам виконувати завдання безпосередньо на робочому місці, орієнтуючись лише на письмові інструкції.

Під час уроків, які спрямовані на формування початкових умінь виконання окремих дій, прийомів чи операцій, особливо важливо забезпечити здобувачам орієнтовну основну частину алгоритму роботи та необхідні навички. Основні документи письмового інструктажу використовують інструкційні карти, що містять поетапні вказівки, роз'яснення щодо порядку виконання дій та технічні вимоги до трудових прийомів. Інструкційні карти допомагають здобувачам краще запам'ятовувати навчально-тренувальні

вправи й інформацію, отриману під час інструктування. На етапі вступного інструктажу детально аналізують картки та демонструють відповідні вправи. У подальшій роботі вони слугують ефективними навчально-наочними матеріалами.

Порядок розробки інструкційних карт:

- 1) аналіз змісту теми, виділення основних підтем, що мають самостійний і закінчений характер;
- 2) визначення видів вправ у відповідності з переліком навчально-виробничих робіт;
- 3) визначення матеріалів, обладнання, інструментів, пристроїв, допоміжних матеріалів;
- 4) визначення порядку виконання вправ-трудоих прийомів, що складають операцію, вимог самоконтролю, безпечних умов праці.

Найбільш відповідальним етапом розробки інструкційної карти є визначення і формулювання інструктивних вказівок і пояснень. На рисунку 2.1 наведена форма інструкційної карти.

№ з/П	Послідовність виконання операції, прийому	Ескізи, малюнки, схеми, фото	Матеріали	Обладнання	Інструменти	Інструктивні вказівки та пояснення по виконанню робіт	Прийоми самоконтролю	Вимоги безпеки праці	примітки

Рисунок 2.1 – Зовнішній вигляд технологічної карти запропонованої Ігорем Рубаном [27]

Технологічна картка містить інструкції та вимоги, необхідні для правильного виконання певних технологічних операцій, робіт чи завдань. У ній обов'язково зазначаються послідовність обробки, технологічні та технічні вимоги, а також перелік обладнання, інструментів і пристроїв, що використовуються під час виконання роботи. До складу технологічних карток можуть входити правила з охорони праці. Окремим різновидом є картки технологічної послідовності обробки деталі, вузла чи виробу. Здобувачі можуть створювати такі картки самостійно, готуючись до уроку. Процес їх складання допомагає глибше усвідомити порядок виконання роботи, а під час заняття учень легко відтворює в пам'яті всі етапи обробки кожного елемента виробу. Форми технологічних карток подано на рисунках 2.2 – 2.3.

№ з/п	Назва операції	Області застосування	Технічні вимоги на виконання	Малюнок, ескіз, фотографія	Інструменти, пристрої, обладнання

Рисунок 2.2 – Форма технологічної картки [28]

№ з/п	Послідовність обробки

Рисунок 2.3 – Форма технологічної картки [28]

Інструкційно-технологічна карта містить вказівки щодо виконання навчально-виробничої роботи відповідно до технологій, визначеної послідовності дій, навчально-технічних та технологічних вимог. До неї входять правила виконання прийомів, ілюстративні матеріали (малюнки, схеми, фото), вимоги з охорони праці та елементи самоконтролю. Такі картки корисно застосовувати на початкових етапах навчання. Коли здобувачі вже набувають певного досвіду, частіше використовують лише опис технологічного процесу. зразок інструктивно-технологічної карти наведено на рисунку 2.4.

Інструкційно-технологічна карта
На виконання _____

Вказати назву комплексної роботи

(у відповідності до переліку навчально-виробничих робіт)

№з/п	Послідовність виконання роботи	Матеріали	Обладнання	Інструменти	Пристрої	Технічні вимоги до виконання роботи	Вимоги до якості у відповідності з нормативними документами	Розряд роботи	Вимоги до безпечних умов праці

Рисунок 2.4 – Форма технологічної картки запропонованої Ігорем Рубаном [27]

Різноманітністю інструкційно-технологічних карток можуть служити інструкційно-технологічні картки попередження можливих дефектів, в яких вказують дефекти, причини їх виникнення, способи усунення. Зразок інструкційно-технологічної карти попередження і усунення дефектів наведено на рисунку 2.5.

Можливі дефекти, пороки, неполадки	Причини виникнення	Способи усунення

Рисунок 2.5 – Інструкційно-технологічна картка попередження можливих дефектів [28]

Ще однією різноманітністю є карта засвоєння прийомів роботи рисунок 2.6.

Назва роботи, фотографія, малюнок, схема	Послідовність виконання	Технічні умови виконання	Правила виконання прийомів

Рисунок 2.6 – Карта засвоєння прийомів роботи [28]

Алгоритмічні картки для виконання прийомів, операцій і технологічних процесів.

Такий вид письмових інструкцій подається у формі навчального алгоритму чітко й структурованого набору вказівок, які визначають найраціональніший спосіб виконання дій з урахуванням реальних умов і забезпечують найкоротший шлях до досягнення потрібного результату. У навчанні використовують два основні різновиди навчальних алгоритмів:

алгоритм дії і алгоритм пошуку. Алгоритм дії технологічна карта, оформлена у вигляді алгоритму. Вона задає послідовність кроків, яких має дотримуватися учень під час роботи з обладнанням, виконання технологічних операцій чи процесів. Зразок таких карт подано на рисунку 2.7.

Назва дії _____

№ з/п	Послідовність дій здобувача	Схема, малюнки	Примітки

Рисунок 2.7 – Алгоритмічна карта дій запропонована Ігорем Рубаном [27]

Алгоритм пошуку визначає ключові показники, що характеризують стан процесу, та перелічує можливі типові відхилення цих показників від норми у порядку їх значущості. Далі вказується найімовірніша причина виникнення порушення, способи її виявлення, а також дії, які слід виконати для усунення проблеми. Якщо ці дії не дають результату, алгоритм пропонує наступну можливу причину та відповідні заходи. І так поки не буде знайдено ефективне рішення. На рисунку 2.8 подано схему карти.

№ з/п	Назва дефекту	Послідовність дій здобувача	Результат	Найбільш вірогідна причина дефекту

Рисунок 2.8 – Алгоритмічна карта пошуку запропонована Ігорем Рубаном [27]

Залежно від мети уроку та етапу навчання карти-завдання можуть мати різні види. Нижче подано п'ять найпоширеніших типів таких карт відповідно до навчальної мети. Розглянемо їх.

Перший тип використовують для вивчення будови та принципу роботи обладнання. Другий тип призначений для ознайомлення з технологічними процесами, фіксації фактичного перебігу роботи, виявлення відхилень і порушень, а також способів відновлення нормального функціонування апарата, машини. Третій тип допомагає вивчати й фіксувати трудові дії здобувачів. Четвертий тип слугує для узагальнення власного досвіду учнів, отриманого під час виробничого навчання. П'ятий тип застосовують для визначення правильних дій в умовній або змодельованій ситуації. На рисунках 2.7 - 2.9 наведено схеми алгоритмічних карт.

Погодинна планова картка-завдання, призначена для виконання роботи протягом уроку, дає змогу здобувачам раціонально розподілити свій робочий час на занятті. Схема погодинної планової картки-завдання рисунок 2.9.

№ з/п	Назва технологічного процесу, операцій	Час відведений на виконання окремих операцій	Результат виконання

Рисунок 2.9 – Погодинна планова карта-завдання запропонована Ігорем Рубаном [27]

Картки контролю сприяють формуванню в учнів навичок самоконтролю та підвищують їхню самостійність у виконанні роботи. Зовнішній вигляд карток представлено на рисунках 2.10 та 2.11.

№ з/п	Назва операції	Необхідно перевірити	Контрольний інструмент	Як перевірити

Рисунок 2.10 – Картка «Перевір себе» запропонована Ігорем Рубаном [27]

Об'єкт контролю	Методи контролю	Засоби контролю	Ознаки, які характеризують якість виробу згідно з нормативними документами	Відмітка про відповідність якості

Рисунок 2.11 – Контрольна картка запропонована Ігорем Рубаном [27]

Картка домашнього завдання містить завдання для самостійного виконання учнями вдома, призначений для закріплення знань, які отримали на уроці.

№ з/п	Зміст домашнього завдання	Послідовність виконання	Джерело інформації

Рисунок 2.12 – Карта домашнього завдання запропонована Ігорем Рубаном [27]

Отже, система письмового інструктування посідає вагоме місце в організації навчально-виробничої діяльності здобувачів освіти та характеризується багатофункціональністю. Вона поєднує виробничо-технологічний і навчально-інструктивний компоненти, що дозволяє чітко окреслити послідовність виконання робіт і водночас розкрити способи, умови та вимоги до їх якісного й безпечного виконання. Різні види письмових інструкцій – інструкційні, технологічні, інструкційно-технологічні, алгоритмічні карти, картки-завдання, матеріали для самоконтролю та контролю – забезпечують можливість гнучкого використання залежно від мети заняття, етапу навчання та рівня підготовленості здобувачів.

Регулярне й педагогічно доцільне застосування таких матеріалів сприяє формуванню в здобувачів міцних трудових умінь і навичок, розвитку самостійності, відповідальності та здатності до самоконтролю, а також

підвищенню загальної результативності освітнього процесу. Водночас письмові інструкції оптимізують діяльність учителя, раціоналізують використання навчального часу та забезпечують єдині вимоги до виконання навчально-виробничих завдань. Саме тому письмове інструктування є невід'ємною складовою сучасного технологічного навчання, що забезпечує усвідомлене, цілеспрямоване та ефективне опанування професійних дій.

2.2 Комплект засобів письмового інструктування для організації освітнього процесу на уроках технологій в старших класах під час вивчення навчального модуля «Техніки декоративно-ужиткового мистецтва»

Використання комплекту засобів письмового інструктування відкриває широкі можливості для ефективно організації освітнього процесу на уроках технологій у старших класах. Він сприяє формуванню в учнів усвідомленого ставлення до процесу виготовлення виробів декоративно-ужиткового мистецтва, розвитку навичок самостійної роботи та відповідальності за результат власної діяльності. Чітко структуровані інструкційні карти дозволяють учням поетапно опановувати техніки виконання робіт, аналізувати власні дії та здійснювати самоконтроль на різних етапах навчальної діяльності.

У сучасній методиці навчання технологій письмове інструктування розглядається як ефективний засіб управління навчально-практичної діяльності учнів, що забезпечує системність, усвідомленість і керованість освітнього процесу. Особливо набуває значення під час вивчення технік декоративно-ужиткового мистецтва, де переважають практичні види діяльності, що потребують чітко технологічної послідовності та дотримання визначених вимог.

Разом із тим, навчальний модуль «Техніки декоративно-ужиткового мистецтва» спрямований на формування естетичного смаку, розвитку творчих

здібностей та практичних умінь старшокласників. У цьому контексті комплект засобів письмового інструктування виконує не лише організаційну, а й мотиваційну функцію, оскільки сприяє усвідомленню учнями значущості кожного етапу роботи та досягненню запланованого результату.

Отже, у межах вивчення зазначеного вище навчального модуля письмове інструктування виступає важливим дидактичним засобом, що забезпечує чітку регламентацію практичної діяльності учнів, послідовність виконання технологічних операцій. Разом із тим письмове інструктування забезпечує адаптацію навчального процесу до індивідуальних особливостей учнів, темпу їхньої роботи та рівня підготовки.

До складу комплекту входять розроблені відповідно до тематичного плану інструкційні картки, використання яких забезпечує цілісність освітнього процесу, підвищує його результативність та сприяє формуванню технологічної компетентності учнів старших класів. Картки містять ілюстрації та чітко структуровані поетапні пояснення щодо виконання тої чи іншої операції з виготовлення різноманітних об'єктів праці, що пропонується проєктувати та виготовляти старшокласникам під час вивчення даного модуля.

Використання візуальних елементів у поєднанні з текстовими інструкціями сприяє кращому розумінню послідовності використання практичних завдань, зменшує кількість помилок під час роботи та підвищує рівень самостійності учнів. Що, в свою чергу, створює умови для індивідуалізації навчання та врахування різного рівня підготовки учнів старших класів. Це забезпечує інтерактивність навчального процесу та підвищує інтерес здобувачів до опанування нових знань. Розроблені за темами в межах навчального модуля «Техніки декоративно-ужиткового мистецтва» інструкційні карти подані у таблицях 2.1 – 2.7.

Таблиця 2.1 – Засоби письмового інструктування на виготовлення виробів в техніці ткацтва, килимарства (навчальний модуль «Техніки декоративно-ужиткового мистецтва»)

№ з/п	Теми уроку	Засіб письмового інструктування
1	2	3
Тема 1. Види декоративно-прикладного мистецтва – 8 годин (1 семестр).		
1	Первинний інструктаж з безпеки життєдіяльності учнів. Поняття про декоративно-ужиткове мистецтво. Історія технік та технологій декоративно-прикладного мистецтва.	
2	Види декоративно-прикладного мистецтва. Класифікація галузей декоративно-прикладного мистецтв за призначенням предмета, матеріалом та технікою виконання.	
3	Технології і техніки створення виробів декоративно-ужиткового мистецтва. Застосування найпоширеніших технік декоративно-прикладного мистецтва для виготовлення різноманітних виробів.	
4	Ознайомлення з техніками та технологією виготовлення виробу декоративно-ужиткового мистецтва (декупаж, аплікація, вишивка (бісером, хрестиком, лічильними техніками тощо), бісероплетіння, валяння, в'язання, плетіння гачком, аплікація, виготовлення ляльки-мотанки, вишивання стрічками, виготовлення виробів з полімерної глини, писанкарство).	
5	Особливості українського декоративно-ужиткового мистецтва. Ознайомлення з творчістю народних майстрів України. Традиції використання кольорової гами під час виготовлення виробів декоративно-ужиткового мистецтва.	
6	Ткацтво (килимарство) як вид декоративно-ужиткового мистецтва. Застосування ткацтва (килимарства). Техніки ткацтва (килимарства).	
7	Знаки та символи у ткацтві (килимарстві). Основи побудови композиції (орнамент, види орнаментів, рапорт, стилізація реальних форм, кольори). Процес виготовлення виробу у техніці ткацтва (килимарства).	
8	Ознайомлення з творчістю народних майстрів України, які працюють у техніці ткацтва (килимарства). Т.О.	

Продовження таблиці 2.1

1	2	3
Тема 2. Методи та етапи проєктування для створення виробів – 8 годин.		
9	Основні засоби виразності: стилізація, контраст і символізм. Значення символів, притаманних видам декоративно-ужиткового мистецтва.	
10	Методи проєктування для створення виробів декоративно-ужиткового мистецтва.	
11	Етапи проєктування. Постановка проблеми. Визначення теми та завдань проєкту. Робота з інформаційними джерелами. Пошук інформації, яка необхідна для виконання завдань проєкту.	
12	Вибір об'єкта проєктування. Пошук моделей-аналогів. Використання моделей-аналогів для аналізу та подальшого компонування об'єкта проєктування.	
13	Аналіз та систематизація зібраної інформації. Створення банку ідей. Застосування вивчених методів проєктування для вдосконалення та створення виробу.	
14	Художнє конструювання форми та композиції оздоблення. Застосування засобів та методів художнього конструювання (замальовки, клаузура, макетування тощо) під час розробки композиції предмету та його оздоблення.	
15	Добір та обґрунтування конструкційних матеріалів, інструментів та пристосувань для реалізації проєкту. Визначення необхідної кількості матеріалів. Розрахунок орієнтовного бюджету проєкту.	
16	Виготовлення виробу з дотриманням народних традицій (форма, кольорове рішення, символи). Добір та обґрунтування технологій для реалізації проєкту. Т.О.	
Тема 3. Технологія виготовлення обраного предмету інтер'єру – 8 годин (2 семестр).		
17	Інструктаж з безпеки життєдіяльності учнів. Вибір об'єкту проєктування. Планування роботи з виконання проєкту. Правила безпечної праці при виконанні технологічних операцій.	
18	Виконання проєкту. Розробка технологічної послідовності виготовлення об'єкту проєктування.	Інструкційна карта на виготовлення

Продовження таблиці 2.1

1	2	3
19	Виготовлення предмету інтер'єру. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	міні-килимка в техніці ткацтво (див. додаток А)
20	Виготовлення предмету інтер'єру. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
21	Виготовлення предмету інтер'єру. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
22	Виготовлення предмету інтер'єру. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
23	Виготовлення предмету інтер'єру. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
24	Виготовлення предмету інтер'єру. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
Тема 4. Технологія виготовлення та декорування обраного предмету інтер'єру – 11 годин.		
25	Виготовлення предмету інтер'єру. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	Інструкційна карта на виготовлення міні-килимка в техніці ткацтво (див. додаток А)
26	Виготовлення предмету інтер'єру. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
27	Виготовлення предмету інтер'єру. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
28	Виготовлення предмету інтер'єру. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
29	Виготовлення предмету інтер'єру. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
30	Виготовлення предмету інтер'єру. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
31	Економічне обґрунтування та оцінка	

Кінець таблиці 2.1

1	2	3
	виготовленого виробу.	
32	Опорядження виробу. Догляд за виробами інтер'єрного призначення (складання інструкції).	
33	Презентація та оцінка проєктної і діяльності.	
34	Презентація та оцінка проєктної і діяльності.	
35	Узагальнення. Розв'язування кросвордів з теми «Техніки декоративно-ужиткового мистецтва».	
36	Підсумковий урок. Т.О.	

Таблиця 2.2 – Засоби письмового інструктування на виготовлення виробів в техніці бісероплетіння (навчальний модуль «Техніки декоративно-ужиткового мистецтва»)

№ з/п	Теми уроку	Засіб письмового інструктування
1	2	3
Тема 1. Види декоративно-прикладного мистецтва – 8 годин (1 семестр).		
1	Первинний інструктаж з безпеки життєдіяльності учнів. Поняття про декоративно-ужиткове мистецтво. Історія технік та технологій декоративно-прикладного мистецтва.	
2	Види декоративно-прикладного мистецтва. Класифікація галузей декоративно-прикладного мистецтв за призначенням предмета, матеріалом та технікою виконання.	
3	Технології і техніки створення виробів декоративно-ужиткового мистецтва. Застосування найпоширеніших технік декоративно-прикладного мистецтва для виготовлення різноманітних виробів.	
4	Ознайомлення з техніками та технологією виготовлення виробу декоративно-ужиткового мистецтва (декупаж, аплікація, вишивка (бісером, хрестиком, лічильними техніками тощо), валяння, в'язання, плетіння гачком, аплікація, виготовлення ляльки-мотанки, вишивання стрічками, виготовлення виробів з полімерної глини, ткацтво (килимарство), писанкарство).	
5	Особливості українського декоративно-ужиткового мистецтва. Ознайомлення з творчістю народних майстрів України. Традиції використання кольорової	

Продовження таблиці 2.2

1	2	3
	гами під час виготовлення виробів декоративно-ужиткового мистецтва.	
6	Бісероплетіння як вид декоративно-ужиткового мистецтва. Застосування бісероплетіння. Техніки бісероплетіння.	
7	Знаки та символи у бісероплетінні. Основи побудови композиції (орнамент, види орнаментів, рапорт, стилізація реальних форм, кольори). Процес виготовлення виробу у техніці бісероплетіння.	
8	Ознайомлення з творчістю народних майстрів України, які працюють у техніці бісероплетіння. Т.О.	
Тема 2. Методи та етапи проектування для створення виробів – 8 годин.		
9	Основні засоби виразності: стилізація, контраст і символізм. Значення символів, притаманних видам декоративно-ужиткового мистецтва.	
10	Методи проектування для створення виробів декоративно-ужиткового мистецтва.	
11	Етапи проектування. Постановка проблеми. Визначення теми та завдань проекту. Робота з інформаційними джерелами. Пошук інформації, яка необхідна для виконання завдань проекту.	
12	Вибір об'єкта проектування. Пошук моделей-аналогів. Використання моделей-аналогів для аналізу та подальшого компонування об'єкта проектування.	
13	Аналіз та систематизація зібраної інформації. Створення банку ідей. Застосування вивчених методів проектування для вдосконалення та створення виробу.	
14	Художнє конструювання форми та композиції оздоблення. Застосування засобів та методів художнього конструювання (замальовки, клаузура, макетування тощо) під час розробки композиції предмету та його оздоблення.	
15	Добір та обґрунтування конструкційних матеріалів, інструментів та пристосувань для реалізації проекту. Визначення необхідної кількості матеріалів. Розрахунок орієнтовного бюджету проекту.	

Продовження таблиці 2.2

1	2	3
16	Виготовлення виробу з дотриманням народних традицій (форма, кольорове рішення, символи). Добір та обґрунтування технологій для реалізації проєкту. Т.О.	
Тема 3. Технологія виготовлення обраного аксесуару – 8 годин (2 семестр).		
17	Інструктаж з безпеки життєдіяльності учнів. Вибір об'єкту проєктування. Планування роботи з виконання проєкту. Правила безпечної праці при виконанні технологічних операцій.	
18	Виконання проєкту. Розробка технологічної послідовності виготовлення об'єкту проєктування.	Інструкційна карта на виготовлення силянки в техніці бісероплетіння (див. додаток Б) Інструкційна карта на виготовлення патріотичної каблучки з бісеру в техніці бісероплетіння (див. додаток В)
19	Виготовлення аксесуару. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
20	Виготовлення аксесуару. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
21	Виготовлення аксесуару. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
22	Виготовлення аксесуару. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
23	Виготовлення аксесуару. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
24	Виготовлення аксесуару. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
Тема 4. Технологія виготовлення та декорування обраного аксесуару – 11 годин.		
25	Виготовлення аксесуару. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	Інструкційна карта на виготовлення силянки в техніці бісероплетіння (див. додаток Б) Інструкційна карта на виготовлення
26	Виготовлення аксесуару. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
27	Виготовлення аксесуару. Виконання	

Кінець таблиці 2.2

1	2	3
	технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	патріотичної каблучки з бісеру в техніці бісероплетіння (див. додаток В)
28	Виготовлення аксесуару. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
29	Виготовлення аксесуару. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
30	Виготовлення аксесуару. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
31	Економічне обґрунтування та оцінка	

Таблиця 2.3 – Засоби письмового інструктування на виготовлення виробів в'язаних спицями (навчальний модуль «Техніки декоративно-ужиткового мистецтва»)

№ з/п	Теми уроку	Засіб письмового інструктування
1	2	3
Тема 1. Види декоративно-прикладного мистецтва – 8 годин (1 семестр).		
1	Первинний інструктаж з безпеки життєдіяльності учнів. Поняття про декоративно-ужиткове мистецтво. Історія технік та технологій декоративно-прикладного мистецтва.	
2	Види декоративно-прикладного мистецтва. Класифікація галузей декоративно-прикладного мистецтв за призначенням предмета, матеріалом та технікою виконання.	
3	Технології і техніки створення виробів декоративно-ужиткового мистецтва. Застосування найпоширеніших технік декоративно-прикладного мистецтва для виготовлення різноманітних виробів.	
4	Ознайомлення з техніками та технологією виготовлення виробу декоративно-ужиткового мистецтва (декупаж, аплікація, вишивка (бісером, хрестиком, лічильними техніками тощо), валяння, бісероплетіння, плетіння гачком, аплікація, виготовлення ляльки-мотанки, вишивання стрічками, виготовлення виробів з полімерної глини, ткацтво (килимарство), писанкарство).	

Продовження таблиці 2.3

1	2	3
5	Особливості українського декоративно-ужиткового мистецтва. Ознайомлення з творчістю народних майстрів України. Традиції використання кольорової гами під час виготовлення виробів декоративно-ужиткового мистецтва.	
6	В'язаних спицями як вид декоративно-ужиткового мистецтва. Застосування в'язаних спицями. Основні прийоми та способи утворення візерунків.	
7	Основи побудови композиції (орнамент, види орнаментів, рапорт, стилізація реальних форм, кольори). Процес виготовлення виробу у техніці в'язаних спицями.	
8	Ознайомлення з творчістю народних майстрів України, які працюють у техніці в'язаних спицями. Т.О.	
Тема 2. Методи та етапи проектування для створення виробів – 8 годин.		
9	Основні засоби виразності: стилізація, контраст і символізм. Значення символів, притаманних видам декоративно-ужиткового мистецтва.	
10	Методи проектування для створення виробів декоративно-ужиткового мистецтва.	
11	Етапи проектування. Постановка проблеми. Визначення теми та завдань проекту. Робота з інформаційними джерелами. Пошук інформації, яка необхідна для виконання завдань проекту.	
12	Вибір об'єкта проектування. Пошук моделей-аналогів. Використання моделей-аналогів для аналізу та подальшого компонування об'єкта проектування.	
13	Аналіз та систематизація зібраної інформації. Створення банку ідей. Застосування вивчених методів проектування для вдосконалення та створення виробу.	
14	Художнє конструювання форми та композиції оздоблення. Застосування засобів та методів художнього конструювання (замальовки, клаузура, макетування тощо) під час розробки композиції предмету та його оздоблення.	
15	Добір та обґрунтування конструкційних	

Продовження таблиці 2.3

1	2	3
	матеріалів, інструментів та пристосувань для реалізації проєкту. Визначення необхідної кількості матеріалів. Розрахунок орієнтовного бюджету проєкту.	
16	Виготовлення виробу з дотриманням народних традицій (форма, кольорове рішення, символи). Добір та обґрунтування технологій для реалізації проєкту. Т.О.	
Тема 3. Технологія виготовлення обраного аксесуару – 8 годин (2 семестр).		
17	Інструктаж з безпеки життєдіяльності учнів. Вибір об'єкту проєктування. Планування роботи з виконання проєкту. Правила безпечної праці при виконанні технологічних операцій.	
18	Виконання проєкту. Розробка технологічної послідовності виготовлення об'єкту проєктування.	Інструкційна карта на виготовлення пов'язки на голову в'язаної спицями (див. додаток Г)
19	Виготовлення аксесуару. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
20	Виготовлення аксесуару. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
21	Виготовлення аксесуару. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
22	Виготовлення аксесуару. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
23	Виготовлення аксесуару. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
24	Виготовлення аксесуару. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
Тема 4. Технологія виготовлення та декорування обраного аксесуару – 11 годин.		
25	Виготовлення аксесуару. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	Інструкційна карта на виготовлення пов'язки на голову

Кінець таблиці 2.3

1	2	3
26	Виготовлення аксесуару. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	в'язаної спицями (див. додаток Г)
27	Виготовлення аксесуару. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
28	Виготовлення аксесуару. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
29	Виготовлення аксесуару. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
30	Виготовлення аксесуару. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
31	Економічне обґрунтування та оцінка	

Таблиця 2.4 – Засоби письмового інструктування на виготовлення виробів плетених гачком (навчальний модуль «Техніки декоративно-ужиткового мистецтва»)

№ з/п	Теми уроку	Засіб письмового інструктування
1	2	3
Тема 1. Види декоративно-прикладного мистецтва – 8 годин (1 семестр).		
1	Первинний інструктаж з безпеки життєдіяльності учнів. Поняття про декоративно-ужиткове мистецтво. Історія технік та технологій декоративно-прикладного мистецтва.	
2	Види декоративно-прикладного мистецтва. Класифікація галузей декоративно-прикладного мистецтв за призначенням предмета, матеріалом та технікою виконання.	
3	Технології і техніки створення виробів декоративно-ужиткового мистецтва. Застосування найпоширеніших технік декоративно-прикладного мистецтва для виготовлення різноманітних виробів.	
4	Ознайомлення з техніками та технологією виготовлення виробу декоративно-ужиткового мистецтва (декупаж, аплікація, вишивка (бісером,	

Продовження таблиці 2.4

1	2	3
	хрестиком, лічильними техніками тощо), валяння, бісероплетіння, в'язання, аплікація, виготовлення ляльки-мотанки, вишивання стрічками, виготовлення виробів з полімерної глини, ткацтво (килимарство), писанкарство).	
5	Особливості українського декоративно-ужиткового мистецтва. Ознайомлення з творчістю народних майстрів України. Традиції використання кольорової гама під час виготовлення виробів декоративно-ужиткового мистецтва.	
6	Плетіння гачком як вид декоративно-ужиткового мистецтва. Застосування плетіння гачком. Основні прийоми та способи утворення візерунків.	
7	Основи побудови композиції (орнамент, види орнаментів, рапорт, стилізація реальних форм, кольори). Процес виготовлення виробу у техніці плетіння гачком.	
8	Ознайомлення з творчістю народних майстрів України, які працюють у техніці плетіння гачком. Т.О.	
Тема 2. Методи та етапи проектування для створення виробів – 8 годин.		
9	Основні засоби виразності: стилізація, контраст і символізм. Значення символів, притаманних видам декоративно-ужиткового мистецтва.	
10	Методи проектування для створення виробів декоративно-ужиткового мистецтва.	
11	Етапи проектування. Постановка проблеми. Визначення теми та завдань проекту. Робота з інформаційними джерелами. Пошук інформації, яка необхідна для виконання завдань проекту.	
12	Вибір об'єкта проектування. Пошук моделей-аналогів. Використання моделей-аналогів для аналізу та подальшого компонування об'єкта проектування.	
13	Аналіз та систематизація зібраної інформації. Створення банку ідей. Застосування вивчених методів проектування для вдосконалення та створення виробу.	
14	Художнє конструювання форми та композиції	

Продовження таблиці 2.4

1	2	3
	оздоблення. Застосування засобів та методів художнього конструювання (замальовки, клаузура, макетування тощо) під час розробки композиції предмету та його оздоблення.	
15	Добір та обґрунтування конструкційних матеріалів, інструментів та пристосувань для реалізації проєкту. Визначення необхідної кількості матеріалів. Розрахунок орієнтовного бюджету проєкту.	
16	Виготовлення виробу з дотриманням народних традицій (форма, кольорове рішення, символи). Добір та обґрунтування технологій для реалізації проєкту. Т.О.	
Тема 3. Технологія виготовлення обраного предмету інтер'єру – 8 годин (2 семестр).		
17	Інструктаж з безпеки життєдіяльності учнів. Вибір об'єкту проєктування. Планування роботи з виконання проєкту. Правила безпечної праці при виконанні технологічних операцій.	
18	Виконання проєкту. Розробка технологічної послідовності виготовлення об'єкту проєктування.	Інструкційна карта на в'язання гачком підставки для кружок (див. додаток Д)
19	Виготовлення предмету інтер'єру. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
20	Виготовлення предмету інтер'єру. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
21	Виготовлення предмету інтер'єру. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
22	Виготовлення предмету інтер'єру. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
23	Виготовлення предмету інтер'єру. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
24	Виготовлення предмету інтер'єру. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	

Кінець таблиці 2.4

1	2	3
Тема 4. Технологія виготовлення та декорування обраного предмету інтер'єру – 11 годин.		
25	Виготовлення предмету інтер'єру. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
26	Виготовлення предмету інтер'єру. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	Інструкційна карта на в'язання гачком підставки для кружок (див. додаток Д)
27	Виготовлення предмету інтер'єру. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
28	Виготовлення предмету інтер'єру. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
29	Виготовлення предмету інтер'єру. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
30	Виготовлення предмету інтер'єру. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
31	Економічне обґрунтування та оцінка	

Таблиця 2.5 – Засоби письмового інструктування на виготовлення писанки (навчальний модуль «Техніки декоративно-ужиткового мистецтва»)

№ з/п	Теми уроку	Засіб письмового інструктування
1	2	3
Тема 1. Види декоративно-прикладного мистецтва – 8 годин (1 семестр).		
1	Первинний інструктаж з безпеки життєдіяльності учнів. Поняття про декоративно-ужиткове мистецтво. Історія технік та технологій декоративно-прикладного мистецтва.	
2	Види декоративно-прикладного мистецтва. Класифікація галузей декоративно-прикладного мистецтв за призначенням предмета, матеріалом та технікою виконання.	
3	Технології і техніки створення виробів декоративно-ужиткового мистецтва. Застосування найпоширеніших технік декоративно-прикладного	

Продовження таблиці 2.5

1	2	3
	мистецтва для виготовлення різноманітних виробів.	
4	Ознайомлення з техніками та технологією виготовлення виробу декоративно-ужиткового мистецтва (декупаж, аплікація, вишивка (бісером, хрестиком, лічільними техніками тощо), валяння, бісероплетіння, в'язання, плетення гачком, аплікація, виготовлення ляльки-мотанки, вишивання стрічками, виготовлення виробів з полімерної глини, ткацтво (килимарство)).	
5	Особливості українського декоративно-ужиткового мистецтва. Ознайомлення з творчістю народних майстрів України. Традиції використання кольорової гами під час виготовлення виробів декоративно-ужиткового мистецтва.	
6	Писанкарство як вид декоративно-ужиткового мистецтва. Застосування писанкарства. Техніки писанкарства.	
7	Знаки та символи у писанкарстві. Основи побудови композиції (орнамент, види орнаментів, рапорт, стилізація реальних форм, кольори). Процес виготовлення виробу у техніці писанкарства.	
8	Ознайомлення з творчістю народних майстрів України, які працюють у техніці писанкарства. Т.О.	
Тема 2. Методи та етапи проектування для створення виробів – 8 годин.		
9	Основні засоби виразності: стилізація, контраст і символізм. Значення символів, притаманних видам декоративно-ужиткового мистецтва.	
10	Методи проектування для створення виробів декоративно-ужиткового мистецтва.	
11	Етапи проектування. Постановка проблеми. Визначення теми та завдань проєкту. Робота з інформаційними джерелами. Пошук інформації, яка необхідна для виконання завдань проєкту.	
12	Вибір об'єкта проектування. Пошук моделей-аналогів. Використання моделей-аналогів для аналізу та подальшого компонування об'єкта проектування.	

Продовження таблиці 2.5

1	2	3
13	Аналіз та систематизація зібраної інформації. Створення банку ідей. Застосування вивчених методів проектування для вдосконалення та створення виробу.	
14	Художнє конструювання форми та композиції оздоблення. Застосування засобів та методів художнього конструювання (замальовки, клаузура, макетування тощо) під час розробки композиції предмету та його оздоблення.	
15	Добір та обґрунтування конструкційних матеріалів, інструментів та пристосувань для реалізації проекту. Визначення необхідної кількості матеріалів. Розрахунок орієнтовного бюджету проекту.	
16	Виготовлення виробу з дотриманням народних традицій (форма, кольорове рішення, символи). Добір та обґрунтування технологій для реалізації проекту. Т.О.	
Тема 3. Технологія виготовлення обраного сувеніру – 8 годин (2 семестр).		
17	Інструктаж з безпеки життєдіяльності учнів. Вибір об'єкту проектування. Планування роботи з виконання проекту. Правила безпечної праці при виконанні технологічних операцій.	
18	Виконання проекту. Розробка технологічної послідовності виготовлення об'єкту проектування.	Інструкційна карта на підготовку яйця до розпису (див. додаток Є) Інструкційна карта на виготовлення писанки сірником (Лемківська) (див. додаток Е) Інструкційна карта на виготовлення писанки (див. додаток Ж)
19	Виготовлення сувеніру. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
20	Виготовлення сувеніру. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
21	Виготовлення сувеніру. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
22	Виготовлення сувеніру. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
23	Виготовлення сувеніру. Виконання	

Кінець таблиці 2.5

1	2	3
	технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
24	Виготовлення сувеніру. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
Тема 4. Технологія виготовлення та декорування обраного сувеніру – 11 годин.		
25	Виготовлення сувеніру. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
26	Виготовлення сувеніру. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	Інструкційна карта на підготовку яйця до розпису (див. додаток Є) Інструкційна карта на виготовлення писанки сірником (Лемківська) (див. додаток Е) Інструкційна карта на виготовлення писанки (див. додаток Ж)
27	Виготовлення сувеніру. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
28	Виготовлення сувеніру. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
29	Виготовлення сувеніру. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
30	Виготовлення сувеніру. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
31	Економічне обґрунтування та оцінка	

Таблиця 2.6 – Засоби письмового інструктування на виготовлення виробів у техніці ліплення (навчальний модуль «Техніки декоративно-ужиткового мистецтва»)

№ з/п	Теми уроку	Засіб письмового інструктування
1	2	3
Тема 1. Види декоративно-прикладного мистецтва – 8 годин (1 семестр).		
1	Первинний інструктаж з безпеки життєдіяльності учнів. Поняття про декоративно-ужиткове мистецтво. Історія технік та технологій декоративно-прикладного мистецтва.	

Продовження таблиці 2.6

1	2	3
2	Види декоративно-прикладного мистецтва. Класифікація галузей декоративно-прикладного мистецтв за призначенням предмета, матеріалом та технікою виконання.	
3	Технології і техніки створення виробів декоративно-ужиткового мистецтва. Застосування найпоширеніших технік декоративно-прикладного мистецтва для виготовлення різноманітних виробів.	
4	Ознайомлення з техніками та технологією виготовлення виробу декоративно-ужиткового мистецтва (декупаж, аплікація, вишивка (бісером, хрестиком, лічільними техніками тощо), валяння, бісероплетіння, в'язання, плетення гачком, аплікація, виготовлення ляльки-мотанки, вишивання стрічками, виготовлення виробів з полімерної глини, ткацтво (килимарство), писанкарство).	
5	Особливості українського декоративно-ужиткового мистецтва. Ознайомлення з творчістю народних майстрів України. Традиції використання кольорової гами під час виготовлення виробів декоративно-ужиткового мистецтва.	
6	Ліплення з глини як вид декоративно-ужиткового мистецтва. Застосування ліплення з глини. Техніки гончарства.	
7	Знаки та символи у гончарстві. Основи побудови композиції (орнамент, види орнаментів, рапорт, стилізація реальних форм, кольори). Процес виготовлення виробу у техніці ліплення з глини.	
8	Ознайомлення з творчістю народних майстрів України, які працюють у техніці гончарства. Т.О.	
Тема 2. Методи та етапи проектування для створення виробів – 8 годин.		
9	Основні засоби виразності: стилізація, контраст і символізм. Значення символів, притаманних видам декоративно-ужиткового мистецтва.	
10	Методи проектування для створення виробів декоративно-ужиткового мистецтва.	
11	Етапи проектування. Постановка проблеми.	

Продовження таблиці 2.6

1	2	3
	Визначення теми та завдань проєкту. Робота з інформаційними джерелами. Пошук інформації, яка необхідна для виконання завдань проєкту.	
12	Вибір об'єкта проєктування. Пошук моделей-аналогів. Використання моделей-аналогів для аналізу та подальшого компонування об'єкта проєктування.	
13	Аналіз та систематизація зібраної інформації. Створення банку ідей. Застосування вивчених методів проєктування для вдосконалення та створення виробу.	
14	Художнє конструювання форми та композиції оздоблення. Застосування засобів та методів художнього конструювання (замальовки, клаузура, макетування тощо) під час розробки композиції предмету та його оздоблення.	
15	Добір та обґрунтування конструкційних матеріалів, інструментів та пристосувань для реалізації проєкту. Визначення необхідної кількості матеріалів. Розрахунок орієнтовного бюджету проєкту.	
16	Виготовлення виробу з дотриманням народних традицій (форма, кольорове рішення, символи). Добір та обґрунтування технологій для реалізації проєкту. Т.О.	
Тема 3. Технологія виготовлення обраного предмету інтер'єру/сувеніру – 8 годин (2 семестр).		
17	Інструктаж з безпеки життєдіяльності учнів. Вибір об'єкту проєктування. Планування роботи з виконання проєкту. Правила безпечної праці при виконанні технологічних операцій.	
18	Виконання проєкту. Розробка технологічної послідовності виготовлення об'єкту проєктування.	Інструкційна карта на виготовлення стаканчика для пензлів (див. додаток 3) Інструкційна карта на виготовлення декоративної фігури «Пакет
19	Виготовлення предмету інтер'єру/сувеніру. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
20	Виготовлення предмету інтер'єру/сувеніру. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	

Кінець таблиці 2.6

1	2	3
21	Виготовлення предмету інтер'єру/сувеніру. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	АТБ» (див. додаток І)
22	Виготовлення предмету інтер'єру/сувеніру. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	Інструкційна карта на виготовлення декоративної тарілки (див. додаток К)
23	Виготовлення предмету інтер'єру/сувеніру. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	Інструкційна карта на виготовлення підставки для яєць (див. додаток Л)
24	Виготовлення предмету інтер'єру/сувеніру. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
Тема 4. Технологія виготовлення та декорування обраного предмету інтер'єру/сувеніру – 11 годин.		
25	Виготовлення предмету інтер'єру/сувеніру. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
26	Виготовлення предмету інтер'єру/сувеніру. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	Інструкційна карта виготовлення стаканчика для пензлів (див. додаток З)
27	Виготовлення предмету інтер'єру/сувеніру. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	Інструкційна карта на виготовлення декоративної фігури «Пакет АТБ» (див. додаток І)
28	Виготовлення предмету інтер'єру/сувеніру. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	Інструкційна карта на виготовлення декоративної тарілки (див. додаток К)
29	Виготовлення предмету інтер'єру/сувеніру. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	Інструкційна карта виготовлення підставки для яєць (див. додаток Л)
30	Виготовлення предмету інтер'єру/сувеніру. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
31	Економічне обґрунтування та оцінка	

Таблиця 2.7 – Засоби письмового інструктування на виготовлення виробів у техніці валяння з вовни (навчальний модуль «Техніки декоративно-ужиткового мистецтва»)

№ з/п	Теми уроку	Засіб письмового інструктування
1	2	3
Тема 1. Види декоративно-прикладного мистецтва – 8 годин (1 семестр).		
1	Первинний інструктаж з безпеки життєдіяльності учнів. Поняття про декоративно-ужиткове мистецтво. Історія технік та технологій декоративно-прикладного мистецтва.	
2	Види декоративно-прикладного мистецтва. Класифікація галузей декоративно-прикладного мистецтв за призначенням предмета, матеріалом та технікою виконання.	
3	Технології і техніки створення виробів декоративно-ужиткового мистецтва. Застосування найпоширеніших технік декоративно-прикладного мистецтва для виготовлення різноманітних виробів.	
4	Ознайомлення з техніками та технологією виготовлення виробу декоративно-ужиткового мистецтва (декупаж, аплікація, вишивка (бісером, хрестиком, лічильними техніками тощо), валяння, бісероплетіння, в'язання, плетення гачком, аплікація, виготовлення ляльки-мотанки, вишивання стрічками, виготовлення виробів з полімерної глини, ткацтво (килимарство), писанкарство).	
5	Особливості українського декоративно-ужиткового мистецтва. Ознайомлення з творчістю народних майстрів України. Традиції використання кольорової гами під час виготовлення виробів декоративно-ужиткового мистецтва.	
6	Валяння з вовни як вид декоративно-ужиткового мистецтва. Застосування валяння з вовни. Техніки валяння з вовни.	
7	Знаки та символи у валяння з вовни. Основи побудови композиції (орнамент, види орнаментів, рапорт, стилізація реальних форм, кольори). Процес виготовлення виробу у техніці валяння з вовни.	
8	Ознайомлення з творчістю народних майстрів України, які працюють у техніці валяння з вовни. Т.О.	

Продовження таблиці 2.7

1	2	3
Тема 2. Методи та етапи проєктування для створення виробів – 8 годин.		
9	Основні засоби виразності: стилізація, контраст і символізм. Значення символів, притаманних видам декоративно-ужиткового мистецтва.	
10	Методи проєктування для створення виробів декоративно-ужиткового мистецтва.	
11	Етапи проєктування. Постановка проблеми. Визначення теми та завдань проєкту. Робота з інформаційними джерелами. Пошук інформації, яка необхідна для виконання завдань проєкту.	
12	Вибір об'єкта проєктування. Пошук моделей-аналогів. Використання моделей-аналогів для аналізу та подальшого компонування об'єкта проєктування.	
13	Аналіз та систематизація зібраної інформації. Створення банку ідей. Застосування вивчених методів проєктування для вдосконалення та створення виробу.	
14	Художнє конструювання форми та композиції оздоблення. Застосування засобів та методів художнього конструювання (замальовки, клаузура, макетування тощо) під час розробки композиції предмету та його оздоблення.	
15	Добір та обґрунтування конструкційних матеріалів, інструментів та пристосувань для реалізації проєкту. Визначення необхідної кількості матеріалів. Розрахунок орієнтовного бюджету проєкту.	
16	Виготовлення виробу з дотриманням народних традицій (форма, кольорове рішення, символи). Добір та обґрунтування технологій для реалізації проєкту. Т.О.	
Тема 3. Технологія виготовлення обраного предмету інтер'єру/сувеніру – 8 годин (2 семестр).		
17	Інструктаж з безпеки життєдіяльності учнів. Вибір об'єкту проєктування. Планування роботи з виконання проєкту. Правила безпечної праці при виконанні технологічних операцій.	

Продовження таблиці 2.7

1	2	3
17	Інструктаж з безпеки життєдіяльності учнів. Вибір об'єкту проєктування. Планування роботи з виконання проєкту. Правила безпечної праці при виконанні технологічних операцій.	
18	Виконання проєкту. Розробка технологічної послідовності виготовлення об'єкту проєктування.	Інструкційна карта на виготовлення намиста (див. додаток М). Інструкційна карта на виготовлення ялинкової прикраси (див. додаток Н) Інструкційна карта на виготовлення картини «Зимова казка» (див. додаток О)
19	Виготовлення предмету інтер'єру/сувеніру. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
20	Виготовлення предмету інтер'єру/сувеніру. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
21	Виготовлення предмету інтер'єру/сувеніру. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
22	Виготовлення предмету інтер'єру/сувеніру. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
23	Виготовлення предмету інтер'єру/сувеніру. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
24	Виготовлення предмету інтер'єру/сувеніру. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
Тема 4. Технологія виготовлення та декорування обраного предмету інтер'єру/сувеніру – 11 годин.		
25	Виготовлення предмету інтер'єру/сувеніру. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
26	Виготовлення предмету інтер'єру/сувеніру. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	Інструкційна карта на виготовлення намиста (див. додаток М). Інструкційна карта на виготовлення ялинкової прикраси (див. додаток Н) Інструкційна карта на виготовлення
27	Виготовлення предмету інтер'єру/сувеніру. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
28	Виготовлення предмету інтер'єру/сувеніру. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
29	Виготовлення предмету інтер'єру/сувеніру.	

Кінець таблиці 2.7

1	2	3
	Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	картини «Зимова казка» (див. додаток О)
30	Виготовлення предмету інтер'єру/сувеніру. Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.	
31	Економічне обґрунтування та оцінка	

В межах розділу розглянули формування і можливі варіанти використання комплексу засобів письмового інструктування для організації освітнього процесу на уроках технологій у старших класах під час вивчення навчального модуля «Техніки декоративно-ужиткового мистецтва». З'ясовано, що письмове інструктування виступає ефективним дидактичним засобом, який забезпечує чітку організацію навчально-пізнавальної, практичної діяльності здобувачів, впорядкованість, послідовність та цілеспрямованість навчально-практичної діяльності учнів.

Використання розроблених та представлених вище засобів письмового інструктування сприятиме оптимізації роботи педагога та підвищенню рівня самостійності здобувачів під час опанування технік декоративно-ужиткового мистецтва. Поєднання текстових інструкцій із візуальними матеріалами, підвищують наочність навчального матеріалу й полегшують сприйняття та відтворення технологічних операцій. Такий підхід створює умови для індивідуалізації навчання та врахування різного рівня підготовки учнів.

Отже, використання комплексу засобів письмового інструктування на уроках технологій у старших класах під час вивчення навчального модуля «Техніки декоративно-ужиткового мистецтва» забезпечує підвищення результативності освітнього процесу, сприяє формуванню технологічної компетентності, розвитку творчих здібностей та культури праці учнів.

2.3 Хід та результати експериментального дослідження

Одним із можливих перспективних шляхів удосконалення наявної освітньої системи відповідно до сучасних реалій є імплементація в педагогічний процес комплекту засобів візуалізації навчальної інформації у вигляді інструкційних карт. Важливість таких засобів обумовлено активним використанням візуального контенту в усіх сферах життя суспільства та набуває першочергової актуальності в зв'язку з широкими можливостями письмових засобів щодо візуалізації як складової якісної освіти.

В процесі виконання даної роботи було проведено дослідження, метою якого стало виявлення ефективності застосування розробленого комплекту засобів письмового інструктування та їх використання на уроках технологій у старших класах під час викладання модуля «Техніки декоративно-ужиткового мистецтва».

Дослідження проводилось на базі КЗЗСО №9, Хмельницької міської ради, де участь у ньому взяли 45 учнів та 12 вчителів. Проведене дослідження було націлене на:

1. Анкетування вчителів для збору первинної інформації про використання письмових інструкцій в освітньому процесі на основі авторської анкети (див. додаток П). Вчителі відповіли на питання, що стосуються їхнього досвіду застосування засобів письмового інструктування, оцінки їх ефективності, а також зазначили проблеми та переваги використання таких засобів під час навчання. Анкети дозволили отримати суб'єктивну оцінку щодо впливу письмового інструктування на якість викладання та рівень зацікавленості учнів.

2. Анкетування учнів (див. додаток Р) досліджує вплив засобів письмового інструктування на пізнавальну активність, увагу, інтерес, розуміння та успішність виконання завдань учнями на уроках технологій. Воно виявляє, як письмові інструкції впливають на зосередженість, інтерес до

теми, прагнення дізнаватися більше, розуміння складних тем, запам'ятовування, а також на успішність виконання практичних завдань. Крім того, анкета дає змогу з'ясувати загальну оцінку корисності та визначити найбільш ефективні їх види з погляду учнів.

3. Порівняльний аналіз результатів учнів до та після впровадження розроблених засобів письмового інструктування в освітній процес під час вивчення зазначеного модуля охоплював аналіз показників успішності за результатами виконання ними практичних завдань в межах проєктів, тематичного оцінювання, що відображають рівень засвоєння навчального матеріалу. Такий підхід дав змогу визначити, наскільки застосування сприяє підвищенню навчальних досягнень та покращенню якості знань учнів.

4. Педагогічне спостереження за процесом навчання. Це стало дієвим та ефективним методом дослідження, безпосереднє відвідування уроків та безпосередньо спостереження під час використання розроблених засобів письмового інструктування. У процесі спостереження особлива увага приділялася активності учнів, рівню їхньої зацікавленості, взаємодії з навчальним матеріалом, а також тому, як саме візуальні елементи сприяють кращому розумінню інформації та результатам практичної діяльності.

Застосування цих методів дозволило сформулювати цілісне уявлення про ефективність використання карт на уроках технологій і визначити їхній вплив на якість освітнього процесу.

З метою вивчення думки вчителів технологій щодо використання засобів письмового інструктування було проведено анкетування, в якому взяли участь 12 вчителів із різним педагогічним стажем (від 5 до 25 років). За результатами анкетування встановлено: наскільки часто педагоги використовують засоби письмового інструктування в освітньому процесі, чи вважають вони доцільним використовувати такі засоби на уроках технологій, вплив використання засобів письмового інструктування на мотивацію учнів, обізнаність у методиці використання засобів письмового інструктування на уроках технологій. Проаналізуємо їх.

1. Використання засобів письмового інструктування. Більшість опитаних педагогів (65 відсотків) до окремих тем уроків створюють засоби письмового інструктування з метою унаочнити поетапність процесу виготовлення виробу та змотивувати учнів до опанування цього виду декоративно-прикладного мистецтва. Найчастіше використовувані форми – інструкційні картки. Адже вони дають можливість учням в індивідуальному темпі виконувати завдання в межах проєкту і досягнути позитивного прогнозованого результату за умови дотримання чітких інструкцій. Натомість, 35 відсотків вчителів використовують такі засоби не систематично через брак технічного забезпечення або ж часу на підготовку (див. рисунок 2.13).

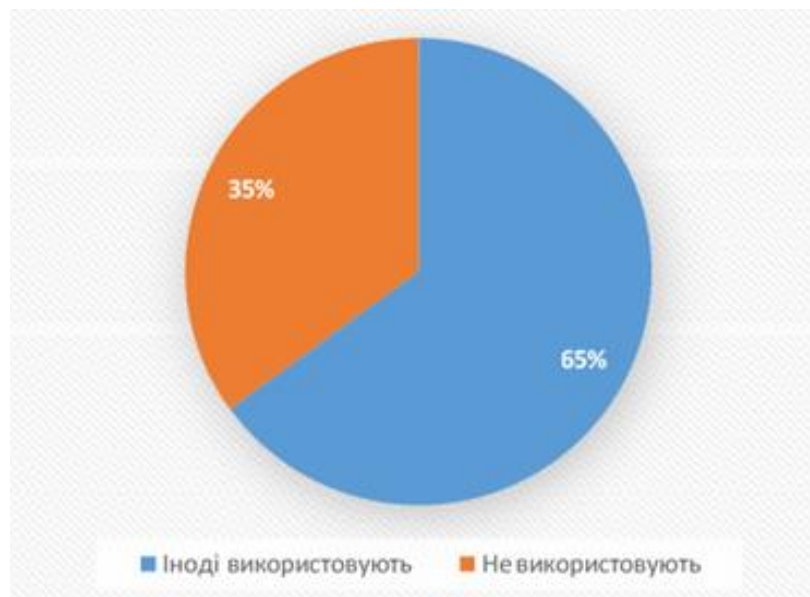

Рисунок 2.13 – Використання письмових інструкцій вчителями

2 Доцільність використання засобів письмового інструктування. Більшість учителів (62 відсотки) вважають, що використання інструкцій суттєво підвищує рівень виконання практичних завдань. Вони також відзначили підвищення мотивації та активне залучення старшокласників до роботи над проєктом в ході виконання практичних робіт. 30 відсотків вчителів відмітили помірний вплив таких засобів на рівень опанування старшокласниками техніками. 8 відсотків відзначили, що істотних змін не спостерігається (див. рисунок 2.14).

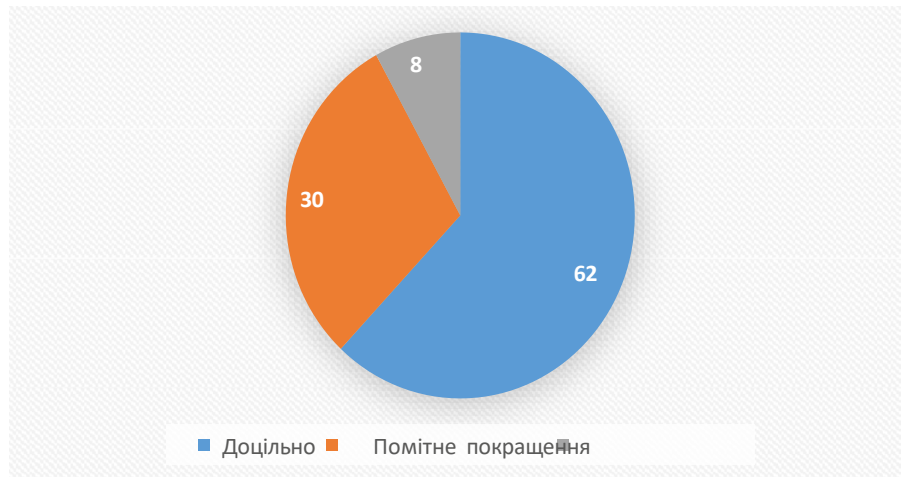

Рисунок 2.14 – Доцільність використання засобів письмового інструктування педагогами

3 Вплив інструкційних карт на мотивацію старшокласників. 59 відсотків вчителів зазначили, що засоби письмового інструктування «значно підвищують» інтерес учнів до предмета. 33 відсотків висловили думку про те, що вони «помірно» підвищують, а 8 відсотків вчителів вважають, що вплив є нейтральним. Жоден із вчителів не повідомив негативний вплив карт на мотивацію (див. рисунок 2.15).

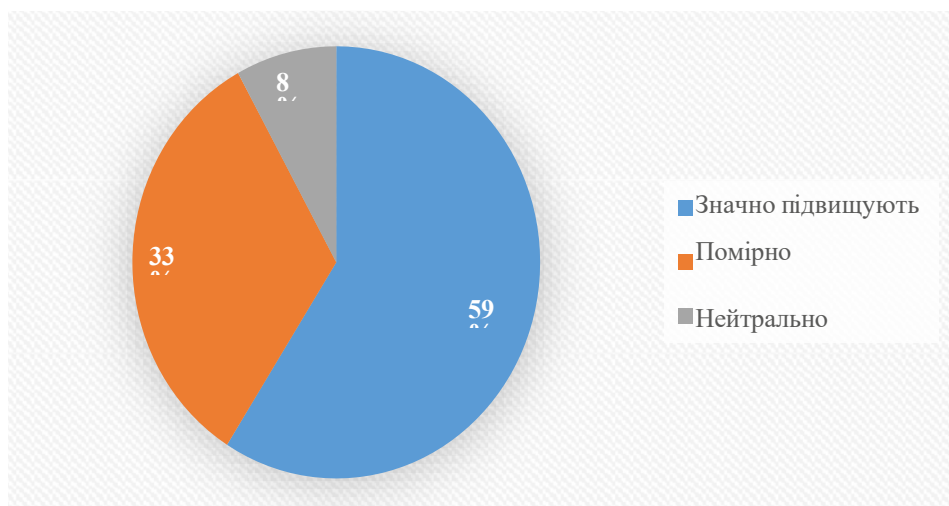

Рисунок 2.15 – Вплив письмових інструкцій на мотивацію учнів

4 Методика використання засобів письмового інструктування на уроках технологій. Результати анкетування дали можливість оцінити рівень

обізнаності щодо застосування методики використання письмових інструкцій серед вчителів технологій. Встановлено, що 42 відсотки вчителів використовують різні засоби письмового інструктування, корелюючи їх з метою уроку, складністю навчального матеріалу та віковими особливостями учнів. Ще 33 відсотки вчителів застосовують письмові інструкції ситуативно, орієнтуючись переважно на зміст теми. без чітко визначеної методики. Водночас. 17 відсотків зазначили, що користуються лише загальними рекомендаціями, а 8 відсотків зовсім не дотримуються методичних принципів через брак часу, досвіду або ресурсів (див. рисунок 2.16).

Рисунок 2.16 – Методика використання письмових інструкційних карт

Отже, на основі розробленої анкети ми опитали вчителів, зібрали первинну інформацію про використання засобів письмового інструктування в освітньому процесі. Усі опитані вчителі відповіли на запитання, що стосувалися їхнього досвіду застосування письмових інструкційних карт, оцінки їх ефективності, а також зазначили проблеми та переваги використання засобів у навчанні.

Більшість учителів відзначили високу ефективність їх застосування в освітньому процесі, що свідчить про їх позитивний вплив на зацікавленість і успішність учнів. Однак окремі педагоги зазначали, що використання таких засобів не завжди є універсальним рішенням для всіх учнів. В окремих

випадках, зокрема при роботі з учнями з особливими освітніми потребами, питання їх форми та змісту потребуватимуть додаткових обговорень та адаптації з урахуванням тих чи інших нозологій. Анкети дозволили отримати суб'єктивну оцінку щодо впливу засобів письмового інструктування на якість викладання та рівень зацікавленості учнів.

Другим напрямом дослідження було анкетування учнів. На початку ми виокремили дві групи здобувачів освіти – експериментальну та контрольну, такий поділ дав можливість наприкінці здійснити об'єктивне порівняння результатів подальшого анкетування та оцінити вплив використання запропонованого комплексу засобів письмового інструктування на навчальні результати учнівства. Для об'єктивного аналізу було розроблено систему критеріїв оцінювання результатів спостереження, яку наведено в таблиці 2.8.

Таблиця 2.8 – Критерії оцінювання результатів спостереження

Рівень	Характеристика зацікавлення та активності учнів
Високий рівень	Учні повністю зосереджені на уроці, активно взаємодіють із навчальними та візуальними матеріалами, не відволікаються. Виявляють стабільний інтерес. Самостійно виконують практичні завдання, проявляють ініціативу, співпрацюють з учителем і однокласниками.
Достатній рівень	Учні загалом уважні, інколи можуть відволікатися. Проявляють помірний інтерес, ставлять окремі запитання. Виконують завдання відповідно до інструкцій, інколи потребують уточнення чи підтримки.
Середній рівень	Учні виявляють нестійкий інтерес: періодично залучаються, але часто відволікаються. Рідко ставлять запитання, нерегулярно беруть участь в обговореннях. Виконання завдань потребує додаткових пояснень, нагадувань або стимулювання.
Низький рівень	Учні мало зацікавлені в навчальній діяльності, часто відволікаються, не зосереджені на уроці. Не ставлять запитань і не долучаються до обговорень. Активність мінімальна, ініціатива відсутня; завдання виконуються лише під контролем учителя або можуть залишатися невиконаними.

Порівняння результатів навчання проводилось на основі критеріїв (таблиця 2.9), що розроблені на основі наказу МОН №1222 від 21.08.2013 «Про

затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти».

Таблиця 2.9 – Критерії оцінювання результатів навчання

Рівень	Бал	Характеристика
1	2	3
Початковий рівень	1 бал	Учні розпізнають окремі об'єкти вивчення та можуть їх назвати на побутовому рівні; виконують елементарні дії лише з допомогою інструкційних карт.
	2 бали	Учні описують окремі властивості та ознаки навчальних об'єктів; частково розпізнають інструменти й засоби діяльності; потребують постійної підтримки.
	3 бали	Учні мають фрагментарні уявлення про основні поняття курсу; з допомогою вчителя виконують нескладні практичні завдання; застосовують навчальні інструменти лише за прямою вказівкою.
Середній рівень	4 бали	Учні знають окремі факти та елементарні відомості з теми; виконують прості навчальні операції; застосовують базові прийоми роботи з інструментами.
	5 балів	Учні відтворюють матеріал, необхідний для виконання типових завдань, але з незначними недоліками; володіють окремими прийомами діяльності; потребують періодичних підказок.
	6 балів	Учні самостійно відтворюють значну частину навчального матеріалу; виконують окремі частини практичних або проектних завдань; демонструють часткове розуміння послідовності дій.
Достатній рівень	7 балів	Учні самостійно та логічно відтворюють фактичний і теоретичний матеріал; виконують практичні роботи відповідно до інструкцій; частково контролюють власні дії; беруть участь у виконанні завдань проекту з підтримкою учителя.
	8 балів	Учні розуміють навчальний матеріал, наводять приклади, встановлюють зв'язки й залежності; застосовують знання у стандартних ситуаціях; демонструють уміння аналізувати й робити висновки.

Кінець таблиці 2.9

1	2	3
	9 балів	Учні впевнено застосовують знання й уміння в практичній діяльності; систематизують і узагальнюють інформацію; виконують більшість етапів проєктної діяльності самостійно.
Високий рівень	10 балів	Учні володіють глибокими знаннями та застосовують їх у нестандартних ситуаціях; беруть активну участь у розробленні та реалізації проєктів; виконують складні або творчі завдання з мінімальною підтримкою.
	11 балів	Учні демонструють гнучкі, аргументовані знання, самостійно знаходять і аналізують додаткову інформацію. Самостійно планують та здійснюють повний цикл роботи; пропонують ефективні рішення у нестандартних умовах.
	12 балів	Учні мають системні знання й уміння, свідомо й творчо застосовують їх у стандартних і проблемних ситуаціях. Самостійно розробляють та реалізують повний цикл проєктних робіт, забезпечують їх високу якість, демонструють ініціативність і відповідальність.

Результати первинного дослідження висвітлені в таблиці 2.10.

Таблиця 2.10 – Результати первинного дослідження рівня знань учнів на початку практики

Рівень	Експериментальна група, %	Контрольна група, %
Високий	18	23
Достатній	25	30
Середній	34	30
Початковий	33	17

Під час експерименту в контрольній групі вчитель застосовував свою методику навчання з використанням розроблених ним засобів візуалізації та інструктажу. В експериментальній групі було використано розроблений

комплект інструкційних карт. Це дозволило визначити динаміку змін у рівні засвоєння навчального матеріалу, зосередженості та вплив запропонованих засобів на навчальну мотивацію учнів. Отримані показники дали змогу об'єктивно оцінити ефективність використання засобів письмового інструктування у навчальному процесі.

Разом із тим, проведене опитування показало, що на питання щодо концентрації уваги завдяки використовуваному письмовому інструктуванню, учні переважно давали позитивні відповіді. Сорок один відсоток зазначили, що їм «дуже легко зосереджуватися» на виконуваному завданні, коли використовуються такі інструкційні карти, 32 відсотків – що «зазвичай легко» і 27 відсотків – що іноді виникають труднощі. Це свідчить про те, що розроблені інструкційні карти створюють додаткові орієнтири та зменшують навантаження на довготривалу пам'ять учнів (див. рисунок 2.17).

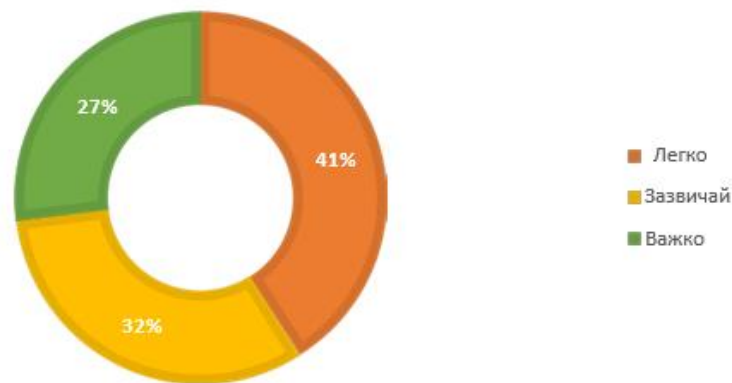

Рисунок 2.17 – Концентрація уваги учнів на уроці

Результати відповідей щодо відволікання на уроках також демонструють позитивну тенденцію. Тридцять вісім відсотків учнів майже ніколи не відволікаються, 44 відсотків – рідко, і лише 18 відсотки зазначили, що іноді втрачають увагу. Такі результати підтверджують, що структуровані й чітко побудовані матеріали дозволяють утримувати увагу більшої частини класу (див. рисунок 2.18).

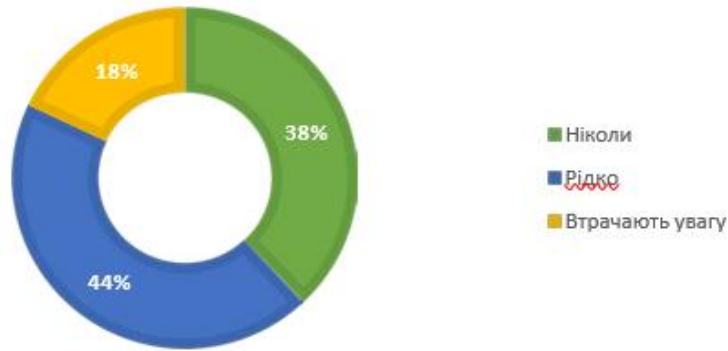

Рисунок 2.18 – Відволікання учнів під час уроку

Важливим аспектом стало дослідження впливу використання таких письмових інструкцій на інтерес до предмета. Учні оцінили його наступним чином: 52 відсотків – інтерес «значно підвищується», 35 відсотків – «помірно підвищується», 13 відсотків – без змін. Це свідчить про те що візуальні матеріали сприймаються як елемент, який робить навчальний матеріал більш структурованим та зрозумілішими (див. рисунок 2.19).

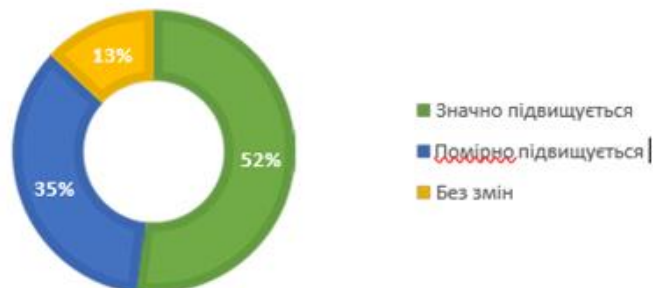

Рисунок 2.19 – Вплив засобів письмового інструктування на учнів під час опрацювання матеріалу

Не менш важливими є результати щодо розуміння особливостей технології виготовлення об'єкту праці у різних техніках декоративно-ужитково мистецтва. 48 відсотків учнів відповіли, що інструкційні карти «завжди допомагають» краще зрозуміти суть технологічних алгоритмів, 39 відсотків – що «часто допомагають», і лише 13 відсотків – що допомагають частково (див. рисунок 2.20).

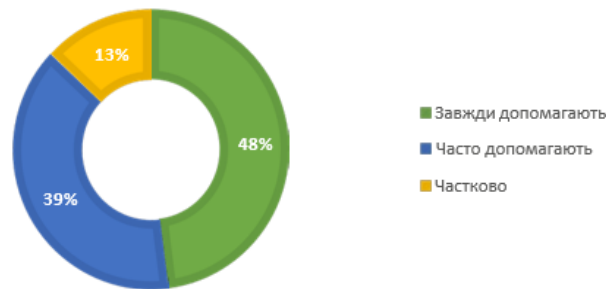

Рисунок 2.20 – Розуміння учнями складних тем

Відповіді на питання про запам'ятовування показали, що 45 відсотків учнів запам'ятовують навчальний матеріал значно легше, 41 відсотків – трохи легше, і лише 14 відсотків – без змін. Таким чином, подібна візуалізація технологічного процесу позитивно впливає не лише на розуміння, а й на довготривале засвоєння інформації (див. рисунок 2.21).

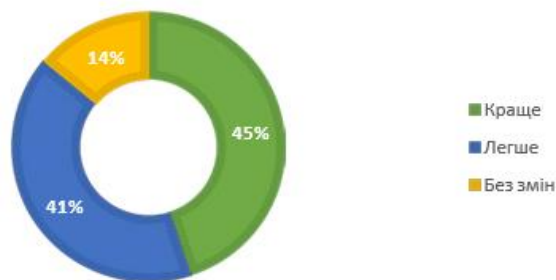

Рисунок 2.21 – Запам'ятовування навчального матеріалу здобувачами освіти

З метою перевірки результативності впровадження розробленого комплексу було проведено контрольне вимірювання рівня навчальних досягнень учнів експериментальної групи. Контрольний зріз дав змогу зафіксувати підсумкові показники сформованості знань після завершення експериментальної роботи. Отримані результати свідчать про суттєву різницю у відповідях між групами, що дало змогу встановити позитивний ефект впровадження зазначених вище засобів. Результати відображені у таблиці 2.11.

Таблиця 2.11 – Результати контрольного дослідження рівня знань учнів

Рівень	Експериментальна група, %	Контрольна група, %
Високий	31	24
Достатній	34	31
Середній	25	29
Початковий	10	16

Порівняльний аналіз результатів первинного та контрольного дослідження (див. таблиця 2.8 та 2.9) засвідчив наявність позитивної динаміки у рівні навчальних досягнень учнів експериментальної групи. Так, частка учнів із високим рівнем знань в експериментальній групі зросла з 18 відсотків до 31 відсотків, тобто на 13 відсотків, тоді як у контрольній групі приріст був незначним – з 23 відсотків до 24 відсотків на 1 відсотки.

Показник достатнього рівня в експериментальній групі підвищився з 25 відсотків до 34 відсотків на 9 відсотків, а в контрольній групі – з 30 відсотків до 31 відсотків на 1 відсотків. Разом із тим в експериментальній групі відбулося суттєве зменшення кількості учнів із початковим рівнем знань – з 33 відсотків до 10 відсотків, що становить зниження на 23 відсотків, тоді як у контрольній групі показник зменшився лише з 17 відсотків до 16 відсотків. Водночас частка учнів із середнім рівнем в експериментальній групі зменшилась з 34 відсотків до 25 відсотків, що свідчить про перехід значної частини учнів із початкового, середнього рівня на достатній на високий. У контрольній групі зростання середнього рівня було менш вираженим – з 30 відсотків до 29 відсотків.

Отримані результати підтверджують, що використання таких засобів письмового інструктування, як інструкційні карти в освітньому процесі сприяло позитивним зрушенням у структурі навчальних досягнень учнів експериментальної групи, насамперед за рахунок суттєвого скорочення кількості учнів із низьким рівнем знань та поступового зростання показників достатнього й високого рівнів.

ВИСНОВКИ

У процесі виконання кваліфікаційної роботи було теоретично обґрунтовано та розроблено комплект засобів письмового інструктування для організації освітнього процесу на уроках технологій у старших класах під час вивчення навчального модуля «Техніки декоративно-ужиткового мистецтва».

Аналіз науково-педагогічних джерел засвідчив, що письмове інструктування є важливим дидактичним засобом, який забезпечує системність, послідовність і цілеспрямованість навчальної діяльності учнів. Встановлено, що використання інструкційних і технологічних карток, алгоритмів виконання практичних завдань, а також карток самоконтролю та оцінювання результатів діяльності сприяє підвищенню ефективності навчального процесу. Комплексне застосування зазначених засобів дозволяє чітко організувати практичну діяльність учнів, зменшити кількість помилок під час виконання технологічних операцій та підвищити рівень самостійності старшокласників.

Обґрунтовано доцільність використання у складі комплекту письмового інструктування візуальних елементів, зокрема фотоматеріали, схеми та поетапних ілюстрацій. Поєднання текстових і візуальних компонентів забезпечує кращу наочність навчального матеріалу, полегшує його сприйняття та сприяє глибшому розумінню змісту навчального модуля «Техніки декоративно-ужиткового мистецтва».

З'ясовано, що розроблений комплект засобів письмового інструктування виконує організаційну, навчальну, мотиваційну та контролюючу функції, що в сукупності забезпечує цілісність освітнього процесу. Його використання сприяє формуванню технологічної компетентності учнів старших класів, розвитку їхніх творчих здібностей естетичного смаку та культури праці.

Отже, впровадження комплекту засобів письмового інструктування в

освітній процес на уроках технологій є педагогічно доцільним і ефективним. Отримані результати можуть бути використані в практичній діяльності вчителів технологій закладів загальної середньої освіти, а також слугувати підґрунтям для подальших наукових досліджень у напрямі удосконалення методичного забезпечення навчання технологій у старших класах закладів загальної середньої освіти.

ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ПОСИЛАННЯ

1. Ковальчук В. Засоби письмового інструктування на уроках технологій: характеристика та особливості застосування // Матеріали наукової студентської конференції секції кафедри технологічної та професійної освіти і декоративного мистецтва. (м. Хмельницький, 02.05.2025 р.) / ред. кол.: І.В. Андрощук, І.П. Андрощук [та ін.]. – Хмельницький : ХНУ, 2025. – С. 20-22.
2. Інтенсифікація процесу навчання studfile.net [Електронний ресурс] <https://studfile.net/preview/7757587/page:10/> (дата звернення:20.11.2025).
3. Розробка і використання письмових інструктажів на уроках (методичні рекомендації) metodust [Електронний ресурс] :https://metodust20140411.blogspot.com/2014/11/blog-post_3.html. (дата звернення:20.11.2025).
4. Михайло Фіцула. Посібник Педагогіка 2002 р. Жанр: література / Навчальна література [Електронний ресурс] http://odnorobivka.edu.kh.ua/Files/downloads/Fitsula_M_M_-_Pedagogika_Alma-mater_-_2002.pdf (дата звернення:20.11.2025).
5. Буханевич В.В. Психолого-педагогічні умови інтенсифікації навчання/ В.В. Буханевич // Том3 Міжнародні челпанівські психолого-педагогічні читання. – 2016 р.
6. Кисельова О.І. Шляхи і методи інтенсифікації педагогічного процесу у вищій школі / О. І. Кисельова // Наука і освіта. – 2011. – № 7. – С. 45–49. – Бібліогр.: 11 [Електронний ресурс]. https://scienceandeducation.pdpu.edu.ua/doc/2011/7_2011/12.pdf. (дата звернення:20.11.2025).
7. Буреннікова Л. Ю., Шинкаренко С. О., Юшкова Л. С. Активізація пізнавальної діяльності студентів з використанням методів педагогіки співробітництва. Сучасні педагогічні технології у вищій школі. К., 1995. С. 88.
8. Буханевич В. В. Психолого-педагогічні умови інтенсифікації навчання. Міжнародні Челпанівські психолого-педагогічні читання. 2016. С. 231–239.

9. Козак Т. М. Інтенсифікація лекції у вищій школі засобами мультимедійних презентацій. *Information Technologies and Learning Tools*, 2012. Том 28, Вип. 2.
10. Очеретна Н. Д. Інтенсифікація навчальної діяльності студентів аграріїв. *Modern Information Technologies and Innovation Methodologies of Education in Professional Training Methodology Theory Experience Problems*. 2011. № 28, С. 392 – 396. [Електронний ресурс]. – <https://vspu.net/sit/index.php/sit/article/view/4070>. (дата звернення:20.11.2025).
11. Антонов Є. В. Розділ 9. Гейміфікація як засіб мотивації освітнього процесу. Діяльнісні засади підготовки майбутніх компетентних фахівців в умовах сучасних викликів: монографія / За ред. О.А. Дубасенюк. Житомир, 2024. 366 с. С. 229–258.
12. Леонтєва І. В. Педагогічна освіта: теорія і практика. *Психологія. Педагогіка. Збірник наукових праць*. № 32, 2019. С. 29–38.
13. Мирончук Н. М. Застосування методу проектів у підготовці майбутніх викладачів до самоорганізації в професійній діяльності. *Проблеми освіти: зб. наук. праць*. Житомир, 2017. Вип. 87. С. 191–196.
14. Освітні технології. За ред. О. М. Пехоти. ІС: Вид-во А.С.К., 2003. 255 с.
15. Рибачук А. В. Інтерактивне навчання як засіб інтенсифікації навчального процесу. *Web of Scholar*. 2(20), Vol.4. 2018. С. 57–60.
16. Ситуаційна методика навчання: теорія і практика. Упоряд. О. Сидоренко, В. Чуба. К., 2001. 256 с.
17. Шелестова.Л.В Інтенсифікація навчальної діяльності учнів як функція педагогічних технологій у профільній середній освіті / Шелестова.Л.В// *PEDAGOGY MODERN PROBLEMS OF ENSURING THE QUALITY OF LIFE IN THE WORLD: PRESENT AND FUTURE* [Електронний ресурс]. – :https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/745168/1/Shelestova_France.pdf. (дата звернення:20.11.2025).
18. Реалізація технологій профільного навчання в закладах загальної середньої освіти: методичний посібник. О. В. Малихін, Н. О. Арістова, Л. В

Шелестова, О. В Барановська, В. І. Кизенко, О. П. Кравчук, С. Е. Трубачева, О. В. Черноус [Електронне видання]. Київ : КОНВІ ПРІНТ, 2021. 197 с.

19. Технології профільного навчання : кол. монографія / [авт. кол.: Г. О. Васьківська, С. В. Косянчук, В. І. Кизенко, О. В. Барановська, Л. В. Шелестова, О. П. Кравчук] ; за наук. ред. д-ра пед. наук, проф. Г. О. Васьківської]. Київ, 2020. 304 с.

20. Арістова Н. О., Махович І. А. Гейміфікація як засіб підвищення мотивації навчання студентів комп'ютерних спеціальностей. Світ дидактики: дидактика в сучасному світі: зб. матеріалів II Міжнародної науково-практичної інтернетконференції, 22-23 листопада 2022 р. / за наук. ред. доктора педагогічних наук, професора, дійсного члена (академіка) НАПН України О. Топузова; доктора педагогічних наук, професора О. Малихіна. Київ, 2023. 299 с. С. 201–204.

21. Ветлицька Н.В. Інструкційні картки з технологій для 10-11 класів на тему «Вироби в етнічному стилі. Прикраси. Гердан» [Електронний ресурс]. – <https://vseosvita.ua/library/instrukcijni-kartki-z-tehnologij-dla-10-11klasiv-na-temu-virobi-v-etnicnomu-stili-prikrasi-gerdan-393416.html>. (дата звернення:21.11.2025).

22. Ветлицька Н.В. Інструкційні картки з технологій для 10-11 класів на тему «Страви до свят. Корисні страви» [Електронний ресурс]. – URL: <https://vseosvita.ua/library/instrukcijni-kartki-z-tehnologij-dla-10-11klasiv-na-temu-stravi-do-svat-korisni-stravi-393405.html>. (дата звернення:21.11.2025).

23. Інструкційні картки з трудового навчання [Електронний ресурс]. – URL: <https://www.calameo.com/read/004640778cafec6c3ae42>. (дата звернення:21.11.2025).

24. Шушкевич А.Ф. Народна лялька з одного шматка тканини : інструктивні картки : 5-6 кл. / А.Ф. Шушкевич. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2023. – 16 с.

25. Духопела О.В. Комплект інструкційно-технологічних карток до уроку виробничого навчання по темі: «Заправка та регулювання універсальної

швейної машин» [Електронний ресурс]. – URL: <https://vseosvita.ua/library/komplekt-instruktsiino-tekhnologichnykh-kartok-do-uroku-vyrobnychoho-navchannia-po-temi-zpravka-ta-rehuliuвання-universalnoi-shveinoi-mashyn-697535.html>. (дата звернення:21.11.2025).

26. Мірошниченко С.М. Інструкційно-технологічні картки послідовності виготовлення об'єктів технологічної діяльності на уроках трудового навчання [Електронний ресурс]. – URL: <https://vseosvita.ua/library/instruktsiino-tekhnologichni-kartky-poslidovnosti-vyhotovlennya-objektiv-tekhnologichnoi-diyalnosti-na-urokakh-trudovoho-navchannya-645073.html>. (дата звернення:21.11.2025).

27. Ігор Рубан методика розробки навчально-технічної документації [Електронний ресурс]. – <https://vseosvita.ua/library/embed/0100gw52a1ed.doc.html>. (дата звернення:21.11.2025).

28. Розробка і використання письмових інструктажів на уроках виробничого навчання (методичні рекомендації), [Електронний ресурс]. – <https://surl.li/iaujks>. (дата звернення:22.11.2025).

29. Ніна Трохименко Презентація на тему «Технологія ткацтва: виготовлення міні-гобелена» Naurok [Електронний ресурс]. – <https://naurok.com.ua/prezentaciya-na-temu-tehnologiya-tkactva-vigotovlennya-mini-gobelena-469033.html>. (дата звернення:22.11.2025).

30. Календарно-тематичне планування Технології. 10–11 класи [Електронний ресурс]. – <file:///D:/Downloads/441.pdf>. (дата звернення:22.11.2025).

31. Інна Криворучко Інфографіка як засіб унаочнення навчального матеріалу при викладанні інформатичних дисциплін [Електронний ресурс]. – <https://dspace.udpu.edu.ua/handle/123456789/15366>. (дата звернення:22.11.2025).

32. Основні техніки бісероплетіння для початківців і просунутих [Електронний ресурс]. – <https://gre4ka.info/zhyttia/osnovni-tehniku-biseropletinnya-dlya-pochatkivciv-i-prosunutyh/>. (дата звернення:22.11.2025).

33. Світлани Базилевич Навчитися ліпити з глини може кожен [Електронний ресурс]. – <https://lihtaryk.com.ua/yak-lipiti-z-glini/>.(дата звернення:22.11.2025).

34. Тетяна Мовчан Презентація "Техніка валяння" [Електронний ресурс]. – <https://naurok.com.ua/prezentaciya-tehnika-valyannya-333592.html>. (дата звернення:22.11.2025).

35. Ганна Решетова Прийоми роботи спицями. Технологія в'язання спицями. Умовні позначення на схемах [Електронний ресурс]. – <https://naurok.com.ua/priyomi-roboti-spicyami-tehnologiya-v-yazannya-spicyami-umovni-roznachennya-na-shemah-216216.html>. (дата звернення:22.11.2025).

36. Розробка уроку на тему: «Техніка в'язання гачком. Види піко. В'язання кола, квадрата» [Електронний ресурс]. – <https://vseosvita.ua/library/embed/0100g7k9-07ee.docx.html>. (дата звернення:22.11.2025).

37. Техніки писанкарства [Електронний ресурс]. – <https://ethnography.org.ua/content/tehniky-pysankarstva>. (дата звернення:22.11.2025).

38. Технологія створення писанки [Електронний ресурс] – https://pisankasonce.blogspot.com/p/blogpage_21.html (дата вернення:22.11.2025).

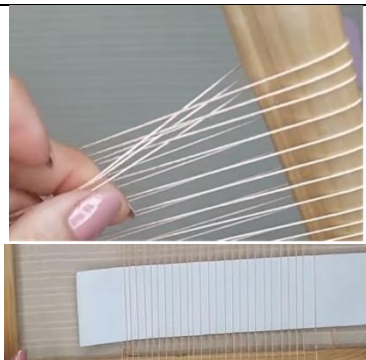
39. Чотири техніки розпису писанок: як власноруч зробити атрибут Великодня [Електронний ресурс] – <https://dyvys.info/2024/04/05/chotyry-tehniky-rozpysu-pysanok-yak-vlasnoruch-zrobyty-atrybut-velykodnya/>.(дата звернення: 22.11.2025).

40. Яніна Джураєва Сучасна техніка валяння з вовни [Електронний ресурс] – <https://vseosvita.ua/library/suchasna-tekhnika-valyannya-z-voyny-627566.html>. (дата звернення:22.11.2025).

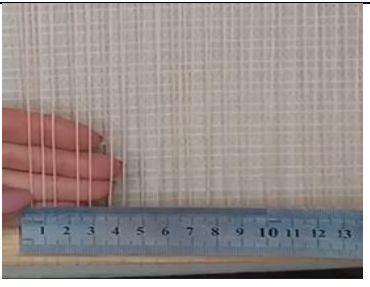
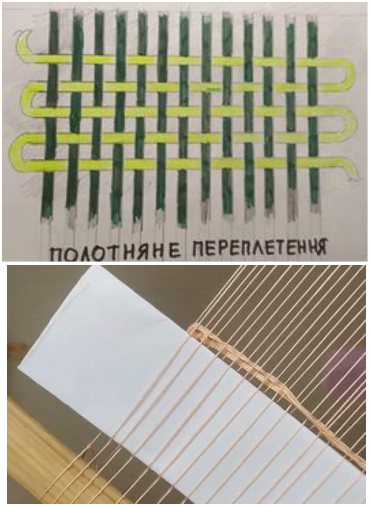
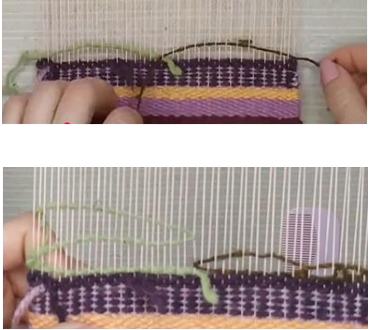
Додаток А

(обов'язковий)

Інструкційна карта на виготовлення міні-килимка в техніці ткацтво

		Матеріали та інструменти: Основа: нитки «Ірис» (або подібні до них міцні, бавовняні), рамка 43*43см, папір, олівці графітні і кольорові, ластик, фарби акварель, гуаш, пензлики, ножиці	Час на виконання – 5 години.
№ з/п	Назва операції	Графічне зображення	Технічні умови виконання операції
1	2	3	4
1	Підготовка нитки-основи та робочої нитки		Беремо підготовлену рамку та нитку-основу «Ірис». На нижню частину рамки прив'язуємо нитку.
2	Фіксація ниток-основи на рамці		Починаємо намотувати нитку навколо рамки. З лицьової сторони підіймаємо нитку вгору, а зі зворотної сторони – в низ. Відстань між нитками має бути приблизно – 5мм. Кінець нитки зав'язуємо на рамі.
3	Формування рівномірного натягу ниток-основи		Лист цупкого паперу складаємо по довжині в четверо.. Нитки, що розташовані знизу, піднімаємо і між ними вкладаємо наш зігнутий папір. Перевіряємо і за допомогою лінійки здійснюємо рівномірний розподіл ниток основи на

Продовження таблиці А.1

1	2	3	4
			<p>рамі, По нормі – 5 ниток на 3 см</p>
4	<p>Формування початкового (укріплювального) краю виробу</p>		<p>Ниткою, що використовуємо для основи, складеною тричі. Переплітаємо за схемою з нитками основи, підбиваємо виделкою у бік попереднього вкладеного аркушу паперу.</p>
5	<p>Формування ткацького ряду</p>		<p>Беремо нитку піткання, за кольором відповідно до творчого задуму (ескізу), переплітаємо з нитками основи відповідно до схеми, продовжуємо до зміни кольору.</p>
6	<p>Поєднання двох кольорів у ткацькому ряді</p>		<p>Виконуємо ткацький ряд двома кольорами ниток. До середини полотна. Переплетення правої нитки піткання з нитками основи завершуємо відповідно до творчого задуму (ескізу) і продовжуємо ткати від середини до краю виробу. Переплетення лівої нитки піткання з нитками основи виконуємо заходячи на одну спільну нитку.</p>

Продовження таблиці А.1

1	2	3	4
7	Виконання техніки «На косу нитку».		Продовжуємо ткати виріб змінюючи кольори ниток відповідно до творчого задуму. При цьому кожен рядок беремо на одну нитку основи менше (синя нитка) з одного боку і на одну більше з іншого, щоб не утворився отвір.(червона нитка).
8	Формування завершального ряду виробу		Беремо нитку довжиною 1.5 м складену тричі і виконуємо переплетення за аналогією до формування початкового (укріплювального) краю виробу.
9	Формування верхнього вузлового краю		Зрізаємо дві нитки зав'язуємо і один кінець відкидаємо угору, а інший зав'язуємо з наступним обрізаним кінцем нитки. Так зав'язуємо до кінця ряду.
10	Підрізання ниток основи		Обрізаємо нитки ножицями поблизу із рядом, що завершає наше полотно.

Продовження таблиці А.1

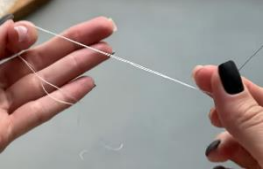

1	2	3	4
11	Формування нижнього вузлового краю		Зрізаємо нитки з рамки, зав'язуємо та відрізаємо за технологією аналогічною до тої, яку ми використовували для формування верхнього вузлового краю
12	Обв'язуємо гачком краї виробу	 	Стовпчиком без накиду. Колір ниток добираємо відповідно до творчого задуму.
13	Декорування країв виробу тороками		Попередньо нарізаними нитками довжиною 20см. Нитки підбираємо відповідно до кольорової гами виробу. За допомогою гачка, утворюючи петельку з нитки склавши її навпіл і протягуючи через неї кінці нитки.

Кінець таблиці А.1

1	2	3	4
14	Підрізання тороків		Розчісуємо гребінцем, проходимося праскою з парою ледь торкаючись, підрізаємо ножицями утворюючи рівний край.

Додаток Б
(обов'язковий)

Інструкційна карта на виготовлення Силиянки в техніці бісероплетіння

		Матеріали та інструменти: бісерна голка, нитка 1.5м, ножиці, бісер чеський 10 розміру(приблизно знадобиться 24 грами бісеру), застібка: карабін та ланцюжок.		Час на виконання – 2 години.
№ з/п	Назва операції	Графічне зображення		Технічні умови виконання операції
1	2	3		4
1	Підготовка нитки			Відрізок нитки завдовжки 1.5 м вводимо у вушко голки.
2	Формування початкової бісерної петлі			Набираємо три прозорі + три білі + п'ятнадцять прозорих. З лівого боку нитку залишаємо приблизно 25 см. Вводимо голку у 8 бісеринку.
3	Виконання першого ряду			Набираємо чотири прозорих бісерини на голку та вводимо її в п'яту від крапельки знизу.
4				Набираємо дві прозорі + одну білу і вводимо голку через середню білу бісерину.

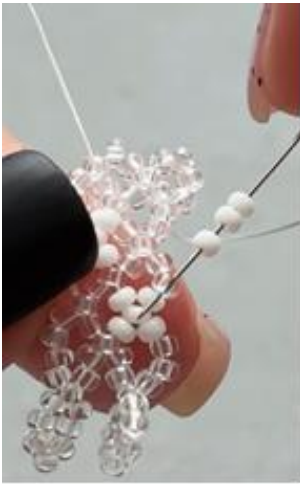
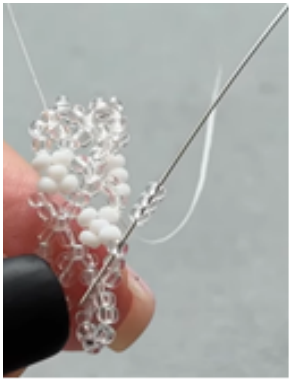

Продовження таблиці Б.1

1	2	3	4
5			<p>Нанизуємо одну білу + дві прозорі на голку та вводимо її через останню бісеринку. Затягуємо та зав'язуємо на два вузли.</p>
6	Виконання другого ряду		<p>Нанизуємо чотири прозорих бісерини на голку та вводимо її зверху вниз через прозору бісерину, яка знаходиться над білими.</p>
7			<p>Нанизуємо три прозорих бісерини на голку та вводимо її зверху вниз через прозору бісерину, яка знаходиться над білими.</p>
8			<p>Три білі бісерини нанизуємо на голку та вводимо її зверху вниз у третю бісеринку.</p>

Продовження таблиці Б.1

1	2	3	4
9			<p>Нанизуємо десять прозорих бісерин на голку та вводимо її зверху вниз у восьму бісерину.</p>
10	Виконання третього ряду		<p>Нанизуємо три прозорих+ одну білу бісерину на голку та вводимо її через другу білу.</p>
11			<p>Нанизуємо одну білу + дві прозорих бісерини на голку і вводимо її через третю прозору бісерину.</p>
12			<p>Нанизуємо три прозорі бісерини на голку та вводимо її через четверту прозору бісерину.</p>

Продовження таблиці Б.1

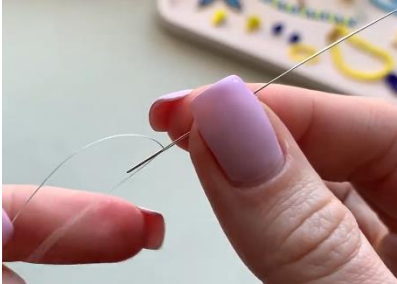
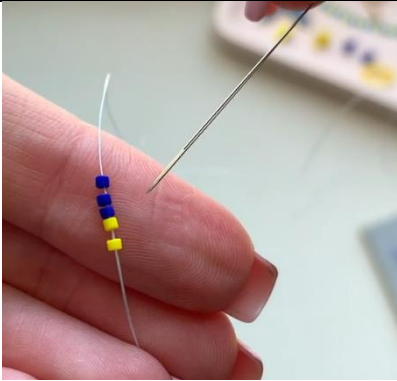
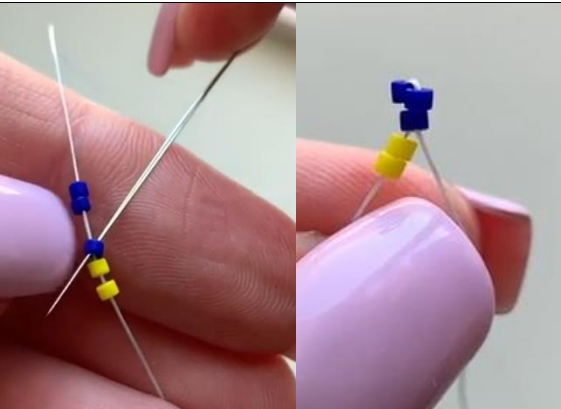
1	2	3	4
13	Виконання четвертого ряду		Нанизуємо чотири прозорі бісерини на голку та вводимо у третю прозору.
14			Набираємо 3 білі бісерини на голку та вводимо її через прозору бісерину над білими.
15			Набираємо 3 прозорі бісерини на голку та вводимо її у прозору під білими.
16			Набираємо 10 прозорих бісерин і через 8 вводимо голку.

Кінець таблиці Б.1

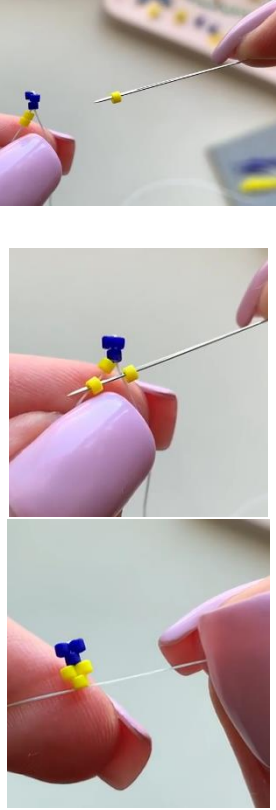
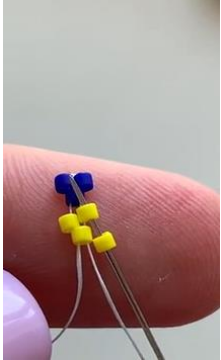
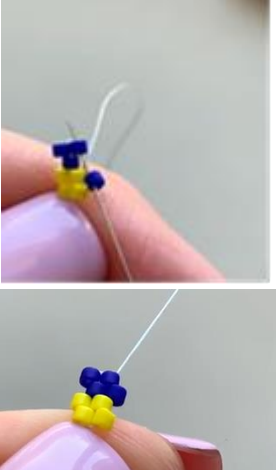
1	2	3	4
17	Виконання п'ятого ряду		Набираємо 4 прозорих бісерини на голку та вводимо її у 4 прозору.
18			Набираємо 2 прозорі + 1 білу бісерини на голку та вводимо її у середню білу.
19			Набираємо 1 білу+ 2 прозорі бісерини на голку та вводимо її через 2 прозору.
20	Виконання рядів намита		Відповідно до схеми. Зверху має бути чотири прозорі бісеринки. Продовжуємо так плести до необхідного розміру.
21	З'єднання елементів застібки з намистом.		На нитку, яка залишилась по краях прив'язуємо карабін та ланцюжок.

Додаток В
(обов'язковий)

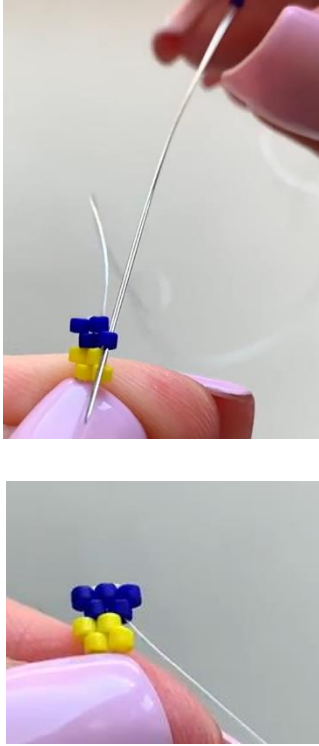
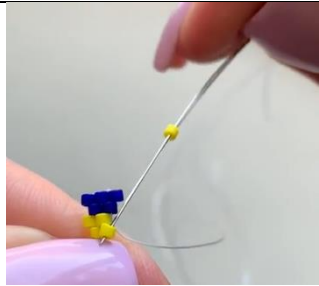
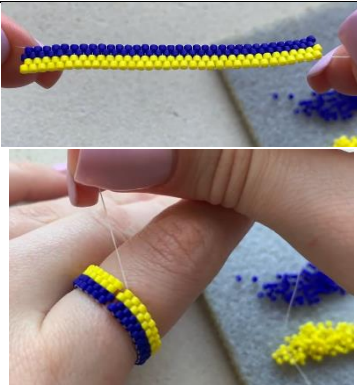
Інструкційна карта на виготовлення патріотичної каблучки в техніці бісероплетіння

		Матеріали та інструменти: бісер Miyuki Delica 11/0 (жовтий та синій), нитки для бісеру TYTAN 100, ножиці, голка для бісероплетіння	Час на виконання – 20 хвилин
№ з/п	Назва операції	Графічне зображення	Технічні умови виконання операції
1	2	3	4
1	Підготовка нитки		Відрізаємо приблизно 90-100 см нитки та заправляємо її у голку для бісероплетіння.
2	Формування початкового стовпчика		Набираємо на нитку дві жовті та три сині бісерини. Опускаємо до низу, залишаючи приблизно 10 см нитки.
3	Виконання першого ряду		Голку вводимо в третю бісеринку.

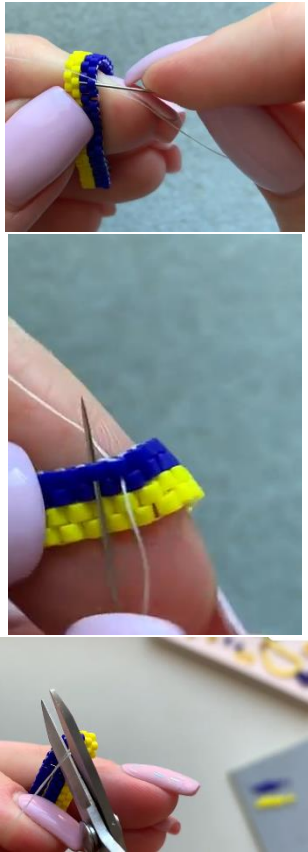
Продовження таблиці В.1

1	2	3	4
4			<p>Набираємо одну жовту бісерину на голку та вводимо її через нижню жовту.</p>
5	Виконання другого ряду		<p>Набираємо одну жовту бісерину на голку та вводимо її через праву жовту бісерину.</p>
6			<p>Набираємо одну синю бісерину на голку та вводимо її через праву синю..</p>

Продовження таблиці В.1

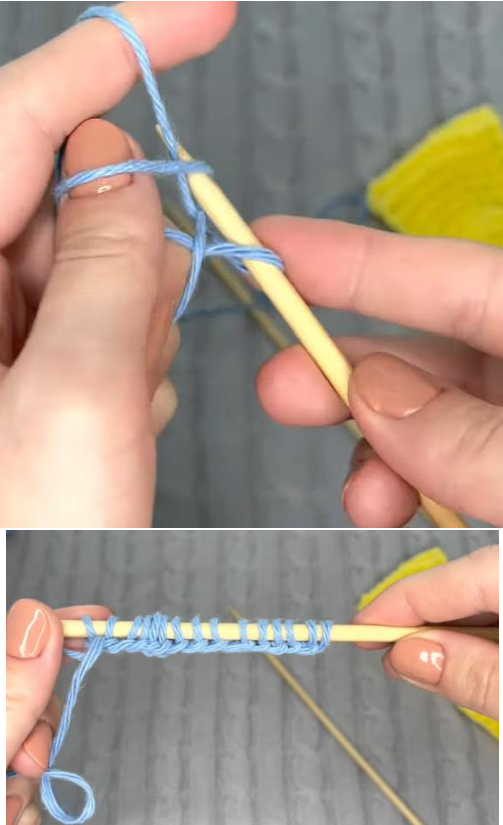
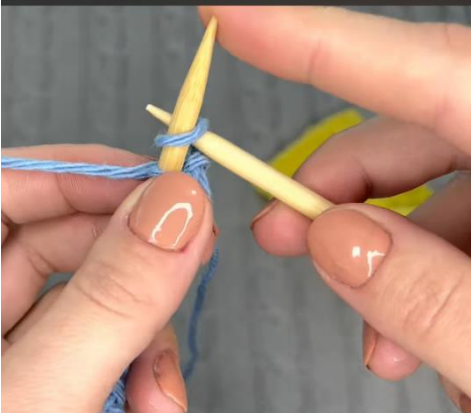
1	2	3	4
7			<p>Набираємо одну синю бісерину на голку та вводимо її зверху вниз в крайню синю.</p>
8	Виконання третього ряду		<p>Нанизуємо одну жовту бісерину на голку та вводимо її через крайню жовту. Так набираємо довжину яку потрібно.. Зверніть увагу на цьому етапі і в подальшому, що один кінець нитки повинен бути зверху, а інший внизу.</p>
9	Примірка виробу		<p>Уточнюємо розмір огортаючи стрічку з намистин довкола пальця.</p>

Кінець таблиці В.1

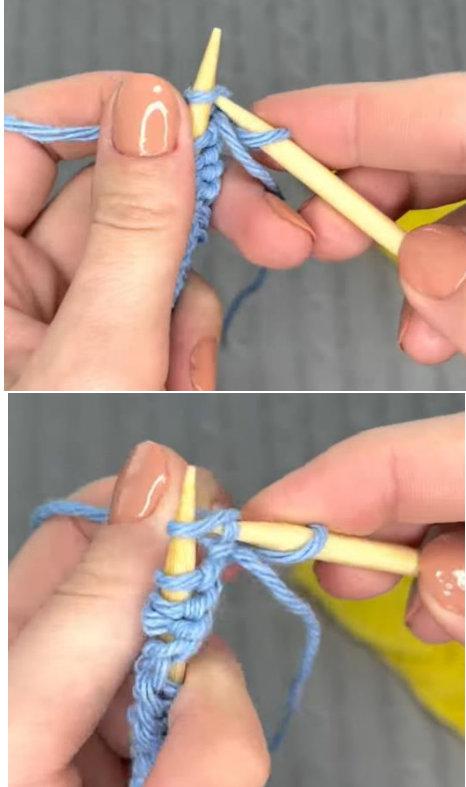
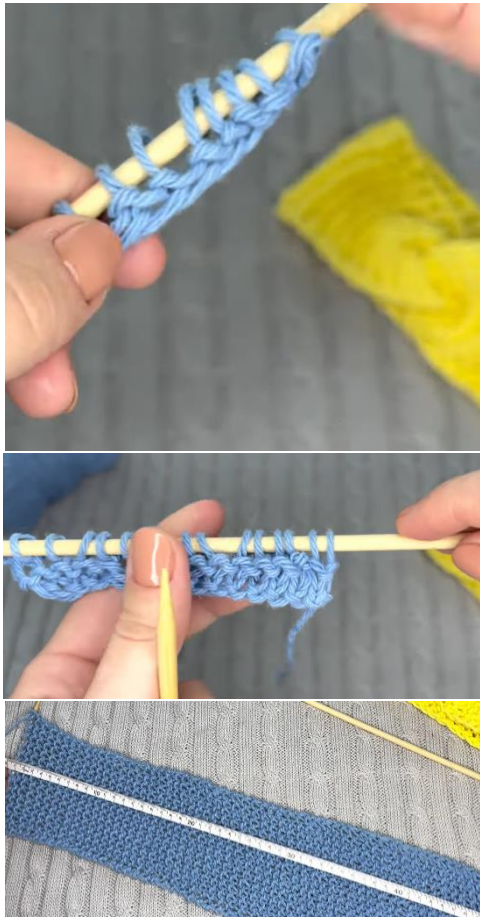
1	2	3	4
10	Формування кругового ряду		<p>Складаєм в коло і проходимо голкою з ниткою по виступаючих бісеринках. Спочатку в жовті, а далі у сині. Прошиваємо, затягуємо та зав'язуємо на три вузлики.</p>
11	Фіксація вузлами кругового ряду		<p>Голку з ниткою вводимо у бісерину над якою було зав'язано вузли. Заводимо голку в сусідню бісеринку та виводимо в попередню. Теж саме робимо з іншим кінцем нитки. Обрізаємо лишні нитки.</p>

Додаток Г
(обов'язковий)

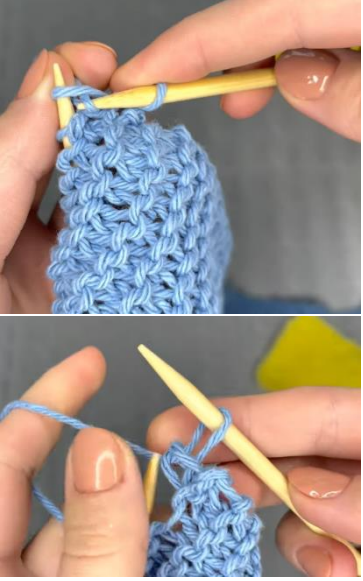

Інструкційна карта на в'язання спицями пов'язки на голову

		Матеріали та інструменти: пряжа для в'язання спиці для в'язання 5 мм, ножиці	Час на виконання – 2 години.
№ з/п	Назва операції	Графічне зображення	Технічні умови виконання операції
1	2	3	4
1	Набір петель для в'язання		Набираємо 15 петель класичним способом, на одну спицю.
2	В'язання смуги		Хустковою в'язкою. Першу петлю знімаємо за передню стінку.

Продовження таблиці Г.1

1	2	3	4
3			<p>Пров'язуємо хустковою в'язкою всі петельки.</p>
4			<p>Повертаємо спицю та беремо в ліву руку. Першу петлю знімаємо і в'яжемо лицеві петлі довжиною яку вам потрібно.</p> <p>Зверніть увагу, пров'язуємо на 2-3 см більше, так як потім частина смужки піде на зшивання.</p>

Кінець таблиці Г.1

1	2	3	4
5	Завершення в'язання смуги		<p>Пров'яжіть перші дві петлі ряду за малюнком (лицьовими або виворітними). Ліву спицю введіть у першу пров'язану петлю на правій спиці. Протягніть другу петлю крізь першу. На правій спиці залишиться одна петля. Пров'яжіть наступну петлю з лівої спиці та знову протягніть її крізь ту, що вже є на правій. Повторюйте до кінця ряду.</p>
6			<p>Останню петлю робимо велику та обрізаємо нитку на 20см. Кінчик обрізаної нитки заселяємо у голку і затягуємо у петлю.</p>
7	Зшивання смуги		<p>Ниткою що залишилась, склавши смугу навпіл лицем до лица, швом «назад голку».</p>

Додаток Д
(обов'язковий)

Інструкційна карта на в'язання гачком підставки для кружок

		Матеріали та інструменти: гачок, нитки для в'язання, ножиці	Час на виконання – 20 хвилин.
№ з/п	Назва операції	Графічне зображення	Технічні умови виконання операції
1	2	3	4
1	Початок в'язання кільця амігурумі		Для початку робимо кільце. Через кільце протягуємо робочу нитку та робимо три повітряні петлі.
2	В'язання першого ряду		Робимо накид, заводимо гачок під дві нитки кільця, захоплюємо робочу нитку, пронизуємо через дві петлі та ще раз через дві. Так пров'язуємо 12 стовпчиків з накидом (не враховуючи перші петлі підйому). За короткий кінець стягуємо кільце. Вводимо гачок у другу петлю та протягуємо робочу нитку в петлі, які на гачку.

Продовження таблиці Д.1

1	2	3	4
3	В'язання другого ряду		<p>Робимо три повітряні петлі. Робимо накид на гачок. Пров'язувати будемо в ту петлю де і зробили повітряні петлі. Пров'язуємо і залишаємо на гачку. Пров'язуємо через дві і ще раз через дві петлі. Пров'язати так 12 петель. Так пров'язуємо до кінця ряду.</p>
4	В'язання третього ряду		<p>Третій ряд пров'язуємо по схемі: стовпчик з накидом, наступний стовпчик з прибавкою. Пров'язуємо в третю петельку.</p>
5	В'язання четвертого ряду		<p>Два стовпчики без накиду, прибавка і так далі.</p>

Кінець таблиці Д.1

1	2	3	4
6	Оформити край		<p>Пров'язуємо повітряну петлю. Гачок заводимо в петлю та пров'язуємо і так весь ряд.</p>
7	Зафіксувати нитку		<p>Залишаємо петельку. Розрізаємо нитку на двоє. Заводимо гачок в першу петельку ряду та пров'язуємо нитку яка осталась. Закріплюємо кінчик у в'язаному полотні.</p>

Додаток Е
(обов'язковий)

Інструкційна карта на виготовлення писанки сірником (Лемківська)

	<p>Матеріали та інструменти: свічка воскова, сірник, яйце, харчові барвники</p>	<p>Час на виконання – 1 година.</p>	
<p>№ з/п</p>	<p>Назва операції</p>	<p>Графічне зображення</p>	<p>Технічні умови виконання операції</p>
<p>1</p>	<p>2</p>	<p>3</p>	<p>4</p>
<p>1</p>	<p>Герметизація отворів воском</p>		<p>Коли свічка почала топиться, беремо сірник і кінчиком з сіркою мокаємо в розтоплений віск та ставимо точечки воску на місці отворів.</p>
<p>2</p>	<p>Нанесення воскового орнаменту сірником</p>		<p>Набираючи віск сірником штрихами ділимо яйце на дві частини, наносимо штриховою лінією обраний візерунок. Розвертаємо яйце та по центру ставимо цятку для того, щоб легше було малювати пелюстки. Малюємо пелюстки та завитки між пелюстками.</p>

Кінець таблиці Е.1

1	2	3	4
3	Фарбування яйця у барвнику		Занурюємо у банку з червоним барвником яйце і залишаємо на 2-3 хвилини. Достаємо яйце з барвника та промокаємо серветкою.
4	Зняття воскового шару		Нагріваємо поверхню яйця з воском над свічкою та витираємо серветкою. Знімаємо віск з усієї поверхні яйця.

Додаток Є
(обов'язковий)

Інструкційна карта на підготовку яйця до розпису

		Матеріали та інструменти: олівець, шило, шприц		Час на виконання – 15-20 хвилин.	
№ з/п	Назва операції	Графічне зображення		Технічні умови виконання операції	
1	2	3		4	
1	Розмітка верхньої і нижньої частини яйця			Розмічаємо середину зверху та знизу яйця.	
2	Виконання технологічних отворів			Беремо шило та легкими прокручуючими рухами робимо два отвори.	
3	Видування вмісту яйця			В шприц набираєм повітря, тримаючи пальцем отвір зверху, в отвір знизу ставимо голку і поступово подаємо повітря з шприца щоб білок та жовток витік.	
4	Промивання яйця			Набираємо в шприц води та промиваємо яйце.	

Додаток Ж
(обов'язковий)

Інструкційна карта на виготовлення писанки

	<p>Матеріали та інструменти: харчові барвники для яєць, ложка, клейонка, запальничку, свічку, писачок, яйце, олівець, серветки.</p>	<p>Час на виконання – 2 години.</p>	
<p>№ з/п</p>	<p>Назва операції</p>	<p>Графічне зображення</p>	<p>Технічні умови виконання операції</p>
<p>1</p>	<p>2</p>	<p>3</p>	<p>4</p>
<p>2</p>	<p>Підготовка барвників для писанки</p>		<p>В три пів літрові банки висипаємо барвники та заливаємо пів банки окропом. В кожну банку добавляємо по одній столовій ложці оцту. (Зверніть увагу! Якщо будете фарбувати жовте яйце то жовтий барвник замініть на інший, інакше рисунок буде блідий).</p>
<p>3</p>	<p>Підготовка робочого місця</p>		<p>Підготувати місце: застелити клейонкою, покласти запальничку, свічку, писачок, яйце і олівець.</p>
<p>4</p>	<p>Розпис яйця</p>		<p>По поверхні яйця олівцем хаотично малюємо сніжинки. Перед початком протираємо яйце ватним диском змоченим в оцті.</p>

Продовження таблиці Ж.1

1	2	3	4
5			<p>Дрібно нарізаємо віск, запалюємо свічку та кріпимо її на тарілці. В писачок набираємо віск та розтоплюємо над вогнем. Коли віск почне витікати, наносимо віск по попередньо намальованих на поверхні яйця сніжинках, що мають залишитись білими та закриваємо воском отвори.</p>
6	Фарбування яйця у жовтий колір		<p>Занурюємо яйце у жовту фарбу. Притримуємо його ложкою, так як яйце пухке та впливає. До 5 хв витримуємо. Витягуємо та витираємо серветкою</p>
7	Розпис та фарбування яйця у зелений колір		<p>Тепер покриваємо воском візерунок який має залишитись жовтим.</p>

Продовження таблиці Ж.1

1	2	3	4
			<p>Занурюємо в зелений фарбник на 5 хвилин. Дістаємо яйце з барвника та промокаємо серветками.</p>
8	<p>Розпис та фарбування яйця у червоний колір</p>		<p>Наносимо віск на і занурюємо яйце у червоний колір. Через 5 хвилин дістаємо та промокаємо серветкою.</p>
9	<p>Зняття воскового шару</p>		<p>Щоб зняти віск потрібно обережно нагріти місце де наносили віск на вогні та протерти серветкою. Обережно не опечить пальці.</p>

Додаток 3
(обов'язковий)

Інструкційна карта на виготовлення стаканчика для пензлів

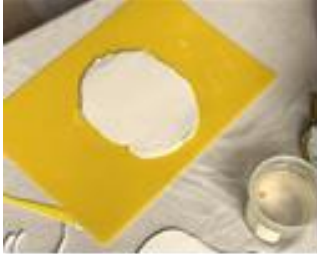

		<p>Матеріали та інструменти: вода, самозастигаюча глина, інструменти для ліплення, фарби, пензлик, лак для фінішного покриття, пластикова дощечка.</p>	<p>Час на виконання – години.</p>
№ з/п	Назва операції	Графічне зображення	Технічні умови виконання операції
1	2	3	4
1	Підготовка основи		<p>Розкатуємо глину шаром товщиною 0.5. Вирізаємо коло діаметром 8 см та смужку 15*20см З'єднуємо деталі, попередньо роблячи їх «ребристими» для кращої фіксації, згладжуємо інструментом грані та ребра. В середині укріплюємо смужкою глини.</p>
2	З'єднання деталей та вирівнювання поверхні		<p>Змоченими у воді руками вирівнюємо зовнішню сторону стаканчика.</p>

Кінець таблиці 3.1

1	2	3	4
3	Моделювання форми		<p>Притискаємо пальцями глину та створюємо форму яку бажаємо.</p>
4	Сушка		<p>Оставляємо висихати на 2 дні.</p>
5	Фінішна обробка	 	<p>Розфарбовуємо спеціальними фарбами відповідно до творчого задуму. Покриваємо лаком після того, як фарба остаточно висохне.</p>

Додаток И
(обов'язковий)

Інструкційна карта на виготовлення декоративної фігури «Пакет АТБ»

		Матеріали та інструменти: самозастигаюча глина, пластикова дощечка (або папка швидкозшивач), інструменти для ліплення, вода, акварель(краще акрил), лак акриловий універсальний	Час на виконання – години.
№ з/п	Назва операції	Графічне зображення	Технічні умови виконання операції
1	2	3	4
1	Підготовка глини		Постійно змочуємо руки. Розминаємо в руках та розкатуємо (товщина шару приблизно 0.5 см).
2	Заготовка деталей		По шаблону з паперу вирізаємо дві частини пакету.
4			Вирізаємо широку смужку для бокових стінок і дно.
5	Підготовка з'єднань		Інструментом робимо поверхню «ребристою» для того, щоб деталі краще тримались між собою.

Продовження таблиці И.1

1	2	3	4
6	Збирання корпусу		Для кращої фіксації додаємо смужку глини та інструментами розгладжуємо щоб добре зафіксувати.
7		 	Всі сторони робимо «ребристими» та фіксуємо за допомогою додаткової кількості глини.
12	Монтаж ручок		З'єднуємо ручки пакета за допомогою додаткової кількості глини.

Кінець таблиці И.1

1	2	3	4
13	Укріплення швів		За допомогою глини укріплюємо зовнішні шви та залишаємо сохнути на 2 дні.
16	Художнє оформлення		Малюємо логотип фарбами (можливо в два шари).
17	Фінішна обробка		Після повного висихання фарби покриваємо лаком.

Додаток К
(обов'язковий)

Інструкційна карта на виготовлення декоративної тарілки

		<p>Матеріали та інструменти: самозастигаюча глина, пластикова дощечка (або папка швидкозшивач), інструменти для ліплення, вода, акварель (краще акрил), лак акриловий універсальний, штампи літери</p>	<p>Час на виконання – години.</p>
№ з/п	Назва операції	Графічне зображення	Технічні умови виконання операції
1	2	3	4
1	Формування основи		<p>Робимо все мокрими руками. Розминаємо глину в руках. Робимо тарілочку діаметром 20 см. Штампами робимо відтиски літер.</p>
2	Сушка		<p>Залишаємо на 2 дні для повного застигання.</p>
3	Декорування кольором		<p>Після застигання наводимо літери червоним кольором та малюємо два серця. Залишаємо висихати.</p>

Кінець таблиці К.1

1	2	3	4
4	Фінішна обробка		Після висихання фарби покриваємо виріб лаком.

Додаток Л
(обов'язковий)

Інструкційна карта на виготовлення підставки для яєць

		Матеріали та інструменти: самозастигаюча глина, пластикова дощечка (або папка швидкозшивач), інструменти для ліплення, вода, акварель(краще акрил), лак акримовий універсальний	Час на виконання – години.
№ з/п	Назва операції	Графічне зображення	Технічні умови виконання операції
1	2	3	4
1	Підготовка основи		Обрізаємо кришку з лотка для яєць.
2	Підготовка глини		Глину розминаємо в руках та розкачуємо.
3	Формування виробу	 	Кладемо розкачану глину на підготовлену форму та змоченою кисточкою круговими рухами робимо ямки для яєць.

Кінець таблиці Л.1

1	2	3	4
4	Коригування країв		Обрізаємо краї глини, які виступають за пластикову форму та залишаємо застигати.
5	Фінішна обробка		Після застигання покриваємо лаком

Додаток М
(обов'язковий)

Інструкційна карта на виготовлення намиста в техніці валяння

		Матеріали та інструменти: вовна червона, голка для валяння, губка, мильний засіб, гарячу воду, тарілка.	Час на виконання – години.
№ з/п	Назва операції	Графічне зображення	Технічні умови виконання операції
1	2	3	4
1	Початкове формування намистин		Беремо кусочок вовни та скручуємо в кульку. Кладемо на мочалку і голкою для валяння формуємо кульку шляхом багаторазового проколювання.
2	Валяння намистин		Гарячою водою з мильним розчином поливаємо зроблену кульку і валяємо з кожним разом сильніше. В процесі вода швидко відтискається, тому додаємо ще. Одну кульку валяємо не менше 10 хвилин. Коли кулька стала твердою і необхідного розміру, промиваємо її чистою водою. Віджимати кульку можна, адже форму вона вже не змінить. Таким способом виготовляємо 17 намистин та залишаємо їх в теплому місці на 2 дні.
3	Нанизування намистин		Засиляємо нитку в голку, беремо намистини та перлини. Нанизуємо на нитку намистини утворюючи намисто. Чергуємо 1 перлину та 1 намистину з вовни і так далі

Кінець таблиці М.1

1	2	3	4
			
5	З'єднати елементи застібки з намистом		З двох країв нанизуємо по 6 перлинок та фіксуємо застібку.

Додаток Н
(обов'язковий)

Інструкційна карта на виготовлення ялинкової прикраси в техніці
валяння

		Матеріали та інструменти: голка для валяння, вовна, мильний розчин, декоративний бант	Час на виконання – 1 годину.
№ з/п	Назва операції	Графічне зображення	Технічні умови виконання операції
1	2	3	4
1	Заготовка основи кулі		В середину великого шматка білої вовни вкладаємо залишки вовни або згорнутий синтепон. Формуємо кулю. Швейною білою ниткою обмотуємо вовну фіксуючи форму кулі.
2	Обгортання основи кулі вовною		Попередньо заготовленим широким пасмом синьої вовни.
3	Початкове звалювання		Голкою для валяння фіксуємо шар синьої вовни шляхом багаторазового проколювання по всій поверхні кулі.
4	Остаточне звалювання кулі		Змочуємо кулю в мильному розчині та круговими рухами валяємо, фіксуючи шари вовни. Залишаємо на 2-3 дні для висихання.

Продовження таблиці Н.1

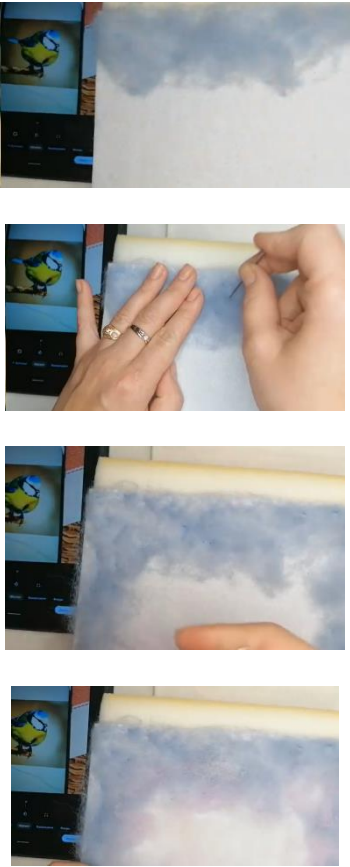
1	2	3	4
5	Створення на кулі зображення ялинки		<p>На одну половину кульки накладаємо білу вовну та закріплюємо її голкою для валяння. На білий фон фіксуємо зелену вовну у формі ялинки шляхом багаторазового проколювання голкою. На ялинці фіксуємо голубу, червону та жовту вовну у формі кульок шляхом багаторазового проколювання голкою. Поверх фіксуємо білу вовну у формі смужки та закріплюємо її аналогічно.</p>
6	Створення на кулі зображення спіралі		<p>На другій половинці кульки, білою вовною, утворюємо малюнок у формі спіралі та закріплюємо його голкою.</p>
7	Остаточна фіксація малюнку		<p>Для кращої фіксації зображень на поверхні кулі продовжуємо звалювання використовуючи мильний розчин. Залишаємо на 2-3 дні для висихання.</p>

Кінець таблиці Н.1

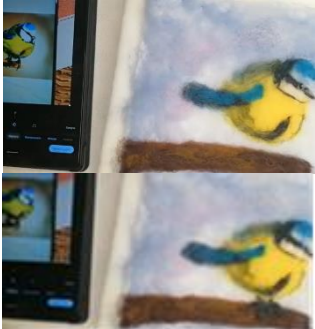
1	2	3	4
8	Зафіксувати петлю з бантом		Пришиваємо нитку з бантом, фіксуємо.

Додаток О
(обов'язковий)

Інструкційна карта на виготовлення картини в техніці сухого валяння

		Матеріали та інструменти: вовна різних кольорів, рамочка для фото, голка для валяння, поролон, фетр 2, фото	Час на виконання – 1 година
№ з/п	Назва операції	Графічне зображення	Технічні умови виконання операції
1	2	3	4
1	Підготовка основи		Розбираємо фоторамку, дістаємо папір та вирізаємо такого ж розміру фетр. Кладемо фетр на поролон. Ставимо перед собою фото-зразок.
2	Викладання фону		Поступово привалюємо волокна вовни вовну потрібного кольору голкою для валяння, лишаючи по центру місце. Спочатку фіксуємо блакитний, далі додаємо рожевого, створюючи ефект зимового неба. По центру фіксуємо тонкий шар білої вовни.
3	Викладання зображення гілки		Вовною коричневого кольору по формі гілки, фіксуємо шляхом багаторазового проколювання голкою.

Кінець таблиці О.1

1	2	3	4
4	Викладання зображення тулубу		<p>Руками робимо тонкий кружечок з жовтої вовни та розташовуємо в центрі і привалюємо.</p> <p>Трошки жовтого і зеленого змішуємо та привалюємо по низу тулуба.</p> <p>Далі привалюємо смужку чорної вовни спереду.</p>
5	Викладання зображення голови		<p>Формуємо та фіксуємо голкою білий кружечок. Блакитної вовни додаємо на верхівку голови синички та привалюємо.</p> <p>Робимо смужечку чорну біля ока та шию для більш чіткого контуру. Змішуючи чорний з синім робимо потилицю. Сірим викладаємо дзьобик.</p> <p>Створюючи зображення ока привалюємо маленьку кульку вовни білого кольору і зверху ще меншу крапочку чорного.</p>
6	Викладання зображення крил, хвоста та ніжок птаха		<p>Змішуємо зелений з синім і викладаємо спинку. Крило та хвіст робимо блакитно-чорним кольором.</p> <p>Чорним кольором викладаємо ніжки пташки. Фіксуємо зображення голкою для валяння і оформлюємо у рамку.</p>

Додаток П
(обов'язковий)

БЛАНК АНКЕТИ ВИКОРИСТАННЯ ПИСЬМОВИХ ІНСТРУКЦІЙ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

Шановні респонденти!

Будь ласка, заповніть анкету. Ваші відповіді допоможуть нам покращити
якість використання письмових інструкцій для освітніх цілей.

Ваш статус: Викладач

Використання письмових інструкцій в освітньому процесі

Оцініть показники від 1 до 5, де: 1-дуже низька якість, 2- низька якість, 3-
середня якість, 4-висока якість, 5-дуже висока якість

№ з/п	Питання	Оцінка				
		1	2	3	4	5
1	Оцініть доцільність використання письмових інструкцій у Вашій педагогічній практиці.					
2	Оцініть ефективність письмових інструкцій у поясненні змісту практичних завдань.					
3	Оцініть вплив письмового інструктування на якість організації навчальної діяльності учнів.					
4	Оцініть роль письмових інструкцій у підвищенні самостійності учнів під час виконання завдань.					
5	Оцініть вплив письмових інструкцій на рівень зацікавленості учнів навчальним матеріалом.					
6	Оцініть ефективність письмових інструкцій у забезпеченні послідовності виконання практичних робіт.					
7	Оцініть, наскільки письмові інструкції полегшують контроль та оцінювання результатів діяльності учнів.					
8	Оцініть вплив письмового інструктування на якість засвоєння навчального матеріалу учнями.					
9	Оцініть загальну результативність використання письмових інструкцій у процесі навчання.					
10	Оцініть доцільність подальшого розширення та вдосконалення системи письмового інструктування на уроках.					

Додаток Р
(обов'язковий)

**БЛАНК АНКЕТИ ВИКОРИСТАННЯ ПИСЬМОВИХ ІНСТРУКЦІЙ В
ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ**

Шановні Здобувачі!

Будь ласка, заповніть анкету. Ваші відповіді допоможуть нам покращити
якість використання письмових інструкцій для освітніх цілей.

Ваш статус: Здобувач

Використання письмових інструкцій в освітньому процесі

Оцініть показники від 1 до 5, де: 1-дуже низька якість, 2- низька якість, 3-
середня якість, 4-висока якість, 5-дуже висока якість

№ з/п	Показники	Оцінка				
		1	2	3	4	5
1	Оцініть, наскільки письмові інструкції допомагають Вам зосередитися під час виконання практичних завдань.					
2	Оцініть вплив письмових інструкцій на підвищення інтересу до теми уроку					
3	Оцініть, наскільки письмові інструкції сприяють кращому розумінню навчального матеріалу					
4	Оцініть роль письмових інструкцій у розумінні складних етапів виконання виробу					
5	Оцініть, наскільки письмові інструкції допомагають запам'ятовувати послідовність виконання роботи					
6	Оцініть вплив письмових інструкцій на самостійність під час виконання практичних завдань.					
7	Оцініть, наскільки письмові інструкції сприяють підвищенню якості виконання практичних робіт					
8	Оцініть вплив письмових інструкцій на успішність виконання завдань на уроках технологій					
9	Оцініть загальну корисність письмових інструкцій у процесі навчання на уроках технологій					
10	Оцініть ефективність письмових інструкцій у підтриманні пізнавальної активності та бажання дізнаватись більше					